

44
'70

FLACĂRA

ANUL XIX
NR. 804
31 OCTOMBRIE 1970

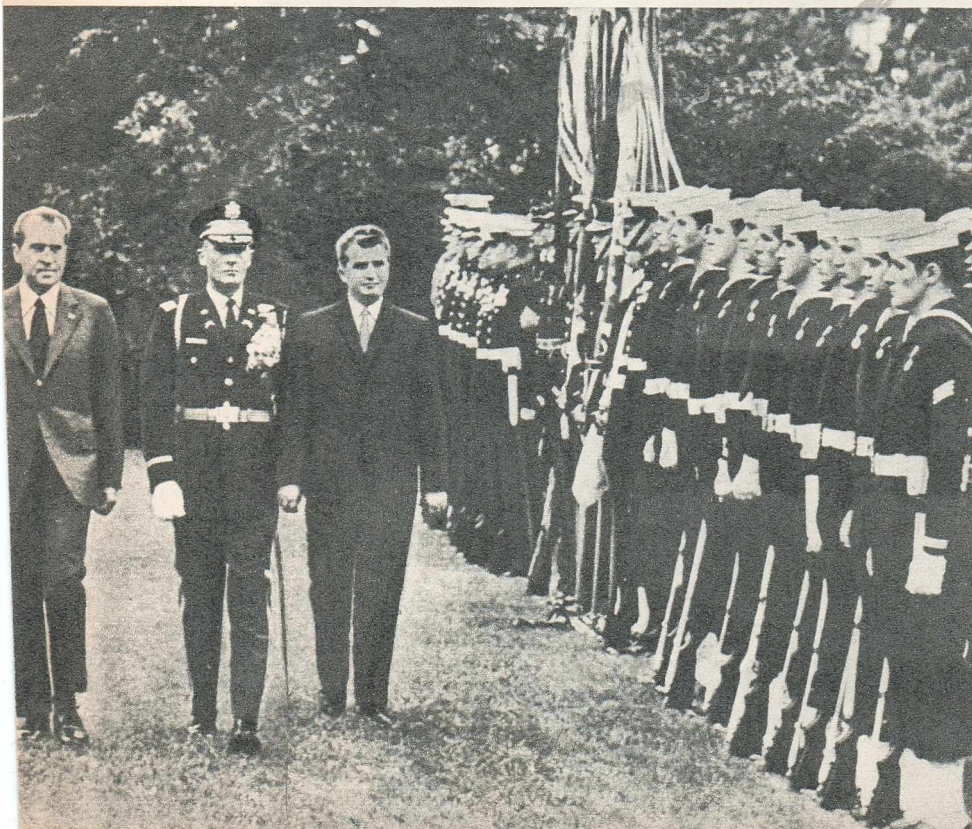

VIZITA PREȘEDINTELUI CONSILIULUI DE STAT, NICOLAE CEAUȘESCU, ÎN S.U.A.

▲ De la balconul Casei Albe, gazde și oaspeți salută asistența din marele parc.

Sosirea la Casa Albă. Cei doi președinți trec în revistă garda de onoare.

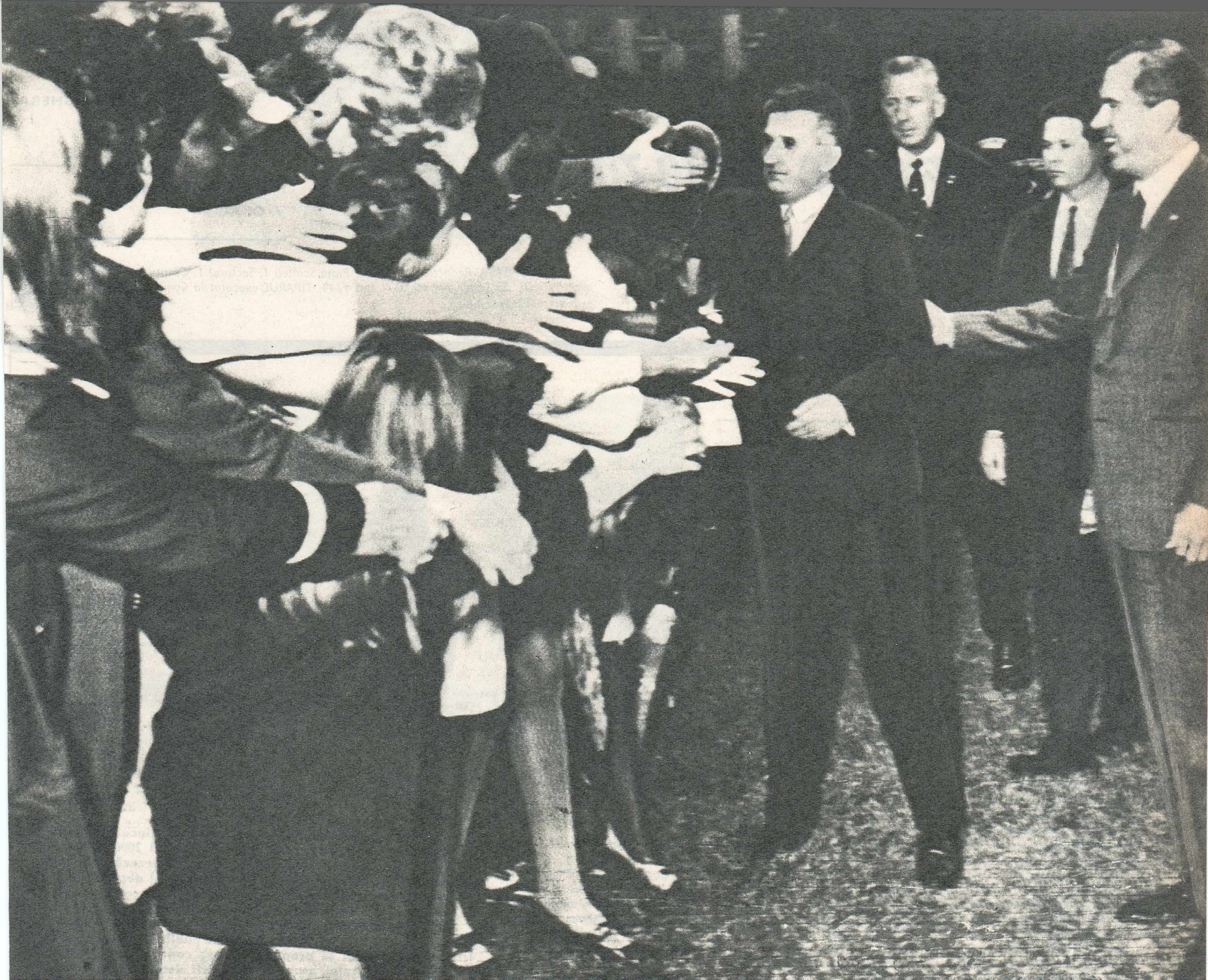
▲ Numeroși cetățeni ai Washingtonului aflați în fața Casei Albe salută cu căldură pe înalții oaspeți români.

După ce a participat la ședința festivă de încheiere a sesiunii jubiliare consacrate împlinirii unui sfert de secol de existență a Organizației Națiunilor Unite, președintele Nicolae Ceaușescu și-a continuat, săptămîna aceasta, vizita în Statele Unite.

Președintele Nicolae Ceaușescu, cu soția sa, Elena Ceaușescu, Dumitru Popescu, membru al Comitetului Executiv, secretar al C.C. al P.C.R., deputat în Marea Adunare Națională, și Corneliu Mănescu, ministrul Afacerilor Externe, au petrecut o zi în orașul-muzeu Williamsburg, vechea capitală a statului Virginia. Înalții oaspeți români, primiți cu multă stimă și căldură de oficialitățile orașului, au vizitat monumentele și locurile istorice ale așezării, celebră datorită semnificației deosebite pentru începuturile istoriei S.U.A.

Răspunzînd invitației președintelui Richard Nixon și a soției sale, Patricia Nixon, președintele Nicolae Ceaușescu și soția sa, Elena Ceaușescu, au fost apoi oaspeții Casei Albe, unde li s-a pregătit o primire oficială, potrivit ceremonialului rezervat șefilor de stat. Importanța momentului s-a oglindit în atmosfera solemnă, caracteristică marilor evenimente, marilor întîlniri la nivel înalt.

La Casa Albă a avut loc o întrevvedere între președintele Consiliului de Stat

al Republicii Socialiste România, Nicolae Ceaușescu, și președintele Statelor Unite ale Americii, Richard Nixon, prilej cu care au fost exprimate interesul și dorința comună de a acționa pentru lărgirea și intensificarea în continuare a raporturilor dintre cele două țări, în spiritul deplinei egalități în drepturi, al respectării suveranității și independenței naționale, neamsecului în treburile interne și avantajului reciproc.

Cu prilejul vizitei la Casa Albă, șeful statului român a avut de asemenea întâlniri cu înalte personalități oficiale americane, printre care William Rogers, secretarul Departamentului de Stat al S.U.A., George Shultz, director al Oficiului pentru buget și problemele conducerii, Clifford M. Hardin, ministru al agriculturii. În cadrul unei ceremonii solemne, președintele Nicolae Ceaușescu a depus o coroană de flori la Monumentul Eroului Necunoscut din cimitirul național Arlington. Președintele Richard Nixon și doamna Patricia Nixon au oferit, la Casa Albă, un dîneu în onoarea președintelui României, Nicolae Ceaușescu, și a soției sale, Elena Ceaușescu.

Zilele petrecute de înalții oaspeți români la Casa Albă au constituit un moment de o deosebită importanță în cadrul vizitei președintelui Nicolae Ceaușescu în S.U.A., o contribuție de seamă la dezvoltarea colaborării dintre popoarele român și american.

În cursul scurtei plimbări în parcul Casei Albe, cetățeni ai capitalei Statelor Unite fac înaltului sol al poporului român, președintele Nicolae Ceaușescu, o călduroasă manifestație de stimă, prietenie și prețuire.

Înalții oaspeți români la «Asociația de politică externă a S.U.A.», unde președintele Nicolae Ceaușescu a făcut o expunere asupra politicii externe a României.

reportaj de sapte zile

COPERTA NOASTRĂ

Toamna în Muzeul satului.

Fotografie de Elena GHERA

Prezentarea artistică:

V. OLAC

FLACĂRA. Redacția: București, Piața Școlii 1, Sectorul 1. Căsuța poștală 41 12. Of. 33. Telefon 17.60.10 — int. 1744. TIPARUL executat la Combinatul poligrafic «Casa Școlii»

ÎN TRE DOUĂ CINCINALE:

perspectivele unui bilanț rodnic

Cunosc aproape toate obiectivele înscrise pe hartă, în decursul actualului cincinal de către I.S.C.M.-Craiova, și trebuie să mărturisesc că numărul și volumul lor sînt de-a dreptul impunătoare. De altfel, nu cred că este cititor al acestor rînduri care să nu cunoască, la rîndul său, cel puțin unul dintre șantierul acestei întreprinderi: Combinatul chimic-Craiova (numai aici au fost construite 19 fabrici), Uzina mecanică de material rulant (la care se mai construiește încă o impunătoare hală), Fabrica de solvenți organici de la Timișoara, Uzina de vagoane de la Turnu Severin. Lista ar putea continua cu obiective de aceeași mărime și de aceeași însemnătate, «plantate» în 5 județe ale țării. Altele însă devii beneficiarul direct al acestor constructori care, modesti, nu-și lasă săpată semnătura; e cazul șantierului de locuințe de la Rîmnicul Vilcea, al hotelurilor turistice «Traian» din Turnu Severin și «Iul» din Craiova.

Ai fi tentat poate — aflînd că în anul curent volumul de investiții al întreprinderii este egal

cu cel al Ministerului Construcțiilor Industriale în ansamblul său, cu numai 5 ani în urmă — să crezi că abia se poate face față sarcinilor! Ar fi o părere eronată, infirmată de adevărata stare de lucruri: actualul plan cincinal a fost realizat înainte de termen cu aproape 6 luni, iar foarte multe dintre șantierele sale și-au încheiat lucrările cu trei, patru sau șase luni înainte de datele înscrise în grafic. Semnificativ ni se pare și un alt amănunt față de anul 1966: la sfîrșitul acestui cincinal indicele de productivitate a muncii a crescut cu 35,1%.

Și ai fi tentat poate să crezi că la adunarea generală a salariaților, cînd s-au discutat sarcinile anului viitor și ale cincinalului care urmează, să domnească auto-mulțumirea și laudele. Ar fi o nouă eroare fiindcă majoritatea vorbitorilor au fost preocupați de găsirea celor mai eficiente mijloace de creștere a productivității muncii, de pregătirea investițiilor, de reducerea prețului de cost sau de utilizarea cît mai rațională a parcului de mașini și a utilajelor. Pentru că salariații I.S.C.M.-Craiova știu că numai astfel pot să-și realizeze în condiții bune cele peste 120 de obiective înscrise în planul anilor 1971-1975.

Petre ANGHEL

oră de oră, zi de zi

În aceste zile, din toate regiunile țării ne parvin știri despre efortul intens depus de oamenii muncii din agricultură pentru terminarea cît mai grabnică a recoltării, transportului și depozitării porumbului și a celorlalte culturi tîrzii. Concomitent, se continuă însămînțarea grîului pe întreaga suprafață prevăzută. De la Ministerul Agriculturii și Silviculturii am aflat că pe data de 23 octombrie, porumbul fusese recoltat în proporție de 81 la sută de pe suprafețele din cadrul întreprinderilor agricole de stat și în proporție de circa 73 la sută de pe suprafețele cooperativelor agricole. Datele centralizate evidențiază stadiul avansat al lucrărilor de recoltare din județele Teleorman, Iași, Dolj, Dimbovița și Gorj, precum și importanțele rămînîri în urmă semnalate în județele Mureș, Timiș, Satu Mare.

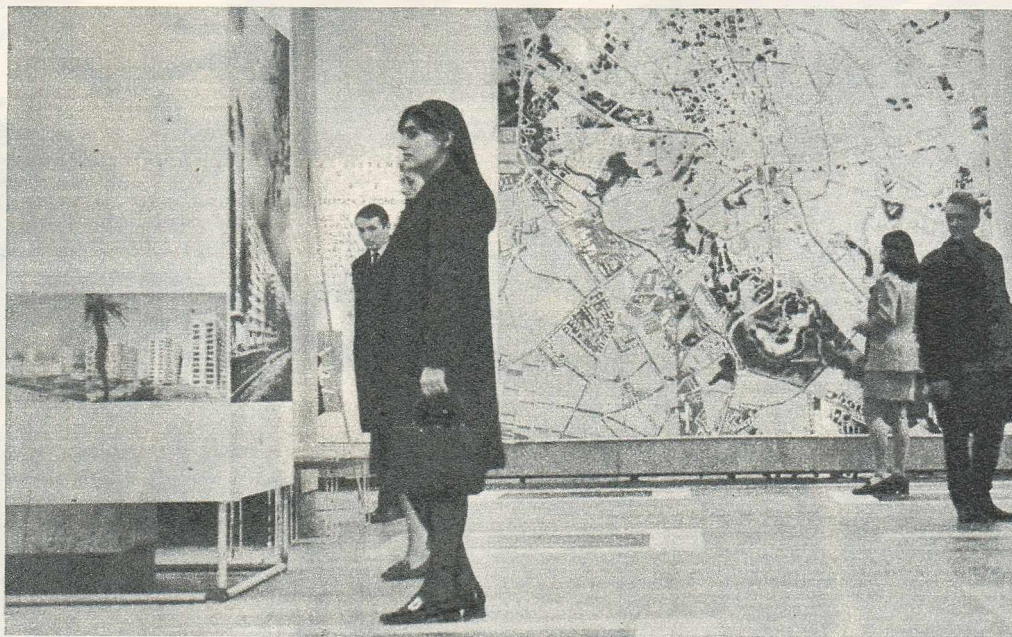
Tot din datele centralizate rezultă că mai sînt suprafețe însemnate de pe care n-au fost recoltate sfecla de zahăr și cartofii. De asemenea, cantități apreciable din aceste recolte mai stau în cîmp și riscă să fie depreciate într-un mod iremediabil dacă nu sînt transportate și însilozate fără

întîrziere. Sînt necesare eforturi înzecite, este absolut obligatorie o concentrare maximă de forțe care să accelereze substanțial ritmul acestor lucrări. În răutățirea vremii, ploile care au început să cadă în toate regiunile țării, impun cu atît mai mult o grabnică încheiere atît a recoltatului diferitelor culturi cît și a însămînțării grîului. Procentele realizării vor nerealizării acestor lucrări vor suferi în următoarele zile modificări substanțiale. În ce ne privește, dorim să consemnăm în următorul număr al revistei îndeplinirea lor totală, de sută la sută. Dar pentru aceasta, încă o dată, este nevoie de muncă fără preget, de mare eficiență, acum, zi de zi, oră de oră!

M. GLIGORE

În întîrziere, un complex intercooperatist

La Gîrcov, localitate situată la numai cîțiva kilometri de Corabia, a început în urmă cu șase luni construirea unui important obiectiv intercooperatist — complexul de creștere și îngrijire a porcilor. Pînă la sfîrșitul lunii septembrie 1971 urmează să fie terminate halele și celelalte acce-

sorii în care vor fi introduse 30 000 de porci.

Conform eșalonării lucrărilor, pînă la sfîrșitul acestui an trebuie date complet în exploatare trei hale. De asemenea, în stadii avansate ar urma să se afle alte patru hale, centrala termică, drumurile de acces, rețeaua de alimentare cu apă.

Care este situația în prezent pe șantier? Din valoarea devizului de lucrări de peste 5 milioane lei ce trebuiau executate pînă aproape de sfîrșitul lunii octombrie, s-au realizat doar 2,5 milioane. Foarte puțin au fost utilizate și termenele pe credit lung, abia ceva mai mult de 160 000 lei.

La patru hale s-a turnat doar fundația și se mișcă greu zidăria. La halele I și II arbaretierii și paneele s-au montat în proporție de 50%.

Au fost atacate lucrările la alte două hale, centrala termică și la drumurile din incintă.

După cum ne relatează Gheorghe Tudor, șeful lotului de construcții al șantierului ce aparține de I.S.C.M.-Slatina, o serie de materiale de strictă necesitate sînt în cantități foarte mici. Prefabricatele, paneele și vata minerală nu ajung decît pentru două hale. Cele 25 tone oțel-beton și 20 tone ciment sînt de asemenea insuficiente. Altele, cum sînt confecțiile metalice, cărămida eficientă, întîrzie să sosească. Se resimte din plin lipsa utilajelor de calitate.

Cele două grupuri electrogene, de care sînt strîns legate betonierele, funcționează la voia întîmplării. Excavatorul stă de peste 10 zile, așteptînd sosirea basculantelor de la autobaza Corabia destinate transportului pămîntului.

Lucrările sînt mult rămase în urmă și datorită faptului că din necesarul de 200 muncitori nu

în sălile Institutului de arhitectură «Ion Mincu» din Capitală este deschisă expoziția «București în anul 2000». Mai mult decît denumirea ei atractivă, care sugerează anticipația, expoziția expune planurile de ansamblu și detaliu ale sistematizării municipiului București, inclusiv pe cele de imediată aplicare, preconizată pentru următorul plan cincinal. Modul de organizare și expunere o transformă într-un teren al discuțiilor concrete. Specialiștii, opinia publică, toți cei interesați sînt chemați să se pronunțe asupra conturului și aspectului viitor al Capitalei, asupra dezvoltării sistemului de odihnă și recreație, a rețelei de transport în comun etc. Este vorba nu numai de obișnuita consultare a înțelepciunii colective de către organele de stat, ci și de ideea că Bucureștiul este orașul cu aproape două milioane de gospodari.

Într-un număr viitor, revista noastră va răspunde și ea invitației la dezbateră publică asupra Capitalei de mîine.

lucrează pe șantier mai mult de 60-70, deși în ultima vreme s-au construit special pentru ei trei barăci prevăzute cu dormitoare și sală de mese.

Conducerea întreprinderii județene de construcții a promis de nenumărate ori că se va ocupa de livrarea ritmică a prefabricatelor, de aprovizionarea șantierului cu alte materiale de primă urgență — var, ciment, balast, plăci de azbociment. Promisiunile n-au fost însă respectate decît în foarte mică măsură. Din planul de măsuri stabilit de comun acord cu conducerea șantierului și beneficiar, cu 17 puncte, avînd termene precise eșalonate pînă la 15 septembrie, n-au fost realizate decît 9.

Sperăm ca în timpul scurt care a mai rămas pînă la finele acestui an, situația de pe șantierul acestui important obiectiv zootehnic intercooperatist să revină la normal. E nevoie în primul rînd de o mai bună aprovizionare cu materiale, asigurarea forței de muncă necesare în mod permanent, urmărirea îndeaproape a modului de funcționare a utilajelor.

Radu LEVĂRDĂ

M. H. Maxy la 75 de ani

Generațiile mai tinere au putut cunoaște opera lui M.H. Maxy în urmă cu cinci ani, datorită amplei expoziții retrospective de la Sala Dalles. Vernisajul ei coincidea cu cei 70 de ani de viață pe care pictorul îi aniversa. În lunile octombrie și noiembrie 1965, în fața celor 175 de exponate — uleiuri, guașe, colaje, tușuri și acuarele — a fost o impresionantă defilare. Dar n-au lipsit nici cei din generația artistului care, cu acest patetic prilej, și-au readus pe retină imagini și culori de mult cunoscute, de mult iubite. Ele sintetizau o jumătate de veac de frîmțări și de reușite în transpunerea sensibilității contemporane.

Cu drept cuvînt s-a susținut, încă dintru începuturile ei, că pictura lui Maxy e totdeauna aducătoare de mesaj. Și nu s-a dezmințit în curgerea deceniilor. Nu uit prima întîlnire cu opera acestui entuziast cutezător la Iași, în mai 1918. În Sala de depeșe a ziarului socialist-revoluționar O-

În materie de investiții, vechiul și arhibanalizatul «toamna se numără bobocii» capătă o semnificație aparte. Drept care, n-am așteptat chiar ultima zi a anului în curs (era să scriem a trimestrului IV) pentru a vedea cum se realizează în câteva întreprinderi investițiile, ci am pornit-o mai din timp. Fiindcă ceea ce s-a făcut sau... nu s-a făcut în zece luni, poate fi foarte bine apreciat de pe acum. Iar un semnal de alarmă tras ceva mai devreme mai poate, sperăm, îndrepta «în extremis» lucrurile. O nerealizare la timp a unei investiții atrage după sine o întreagă reacție în lanț, cu consecințe dintre cele mai negative asupra producției și muncii. Din acest motiv, legea obligă ferm întreprinderile să-și realizeze planul de investiții. S-ar părea că invocarea acestei autorități este suficientă ca lucrurile în acest domeniu să meargă bine. Și totuși...

LANȚUL SLĂBICIUNILOR

La «Electroaparataj», întreprindere de prim ordin din Capitală, aflată de câțiva ani într-un continuu proces de modernizare, anul în curs a coincis cu importante lucrări de extindere, menite să dezvolte capacitățile uzinei. S-au alocat printre altele fonduri de câteva milioane pentru construirea unei turnătorii. Termenul de punere în funcțiune a utilajelor acestei noi secții — l-ați ghicit desigur! — trimestrul IV, mai precis data de 30 decembrie. În ziua în care am vizitat uzina, planul de investiții era realizat într-o proporție de circa 70%. «Bine, ni s-ar putea răspunde, dar lăsați oamenii în pace, mai au pînă la termenul stabilit prin contract». Așa este, și nu din sadism analizăm aici stadiul acestor lucrări. Ci, neplăcut impresionați de mersul mai mult decît lent al lucrărilor de construcții-montaj. Trustul 2 construcții, antreprenorul lucrării, înaintează în pas de melc. După aprecierile beneficiarului — uzina «Electroaparataj» — pe șantierul turnătoriei ar trebui să lucreze zilnic cîteva zeci de oameni. De obicei, nu găsești mai mult de trei-patru... La repetatele solicitări ale beneficiarului, constructorul nu răspunde. Sau dacă răspunde, aruncă un liniștitor: «mai este pînă în decembrie». Bineînțeles că mai este, dar, contemplînd hala descoperită, prin care vîntul vujește, mormanele de materiale de construcții și cei cîteva lucrători care mai cîrlesc o cărămidă, mai amestecă puțin balast, chiar și optimismul nostru funciar se clatină. Situația prezentă are motivarea ei. Întîrzierile de acum sînt rezultatul unei prime defecțiuni în munca constructorului, încă din vară. Într-adevăr, Trustul 1 construcții a schimbat la un moment soluția constructivă la un cuptor (de ce n-o fi făcut-o de la început?!), lucru care a dus la luni de tărăgănări, la întîrzieri de utilaje, la demararea nefericită a investiției respective, cu alte cuvinte. O defecțiune antrenează, într-un «lanț al slăbiciunilor», altă defecțiune. Sezonul rece i-a surprins pe constructorii nepregătiți. Instalațiile de introducere de aer cald, care la ora actuală trebuiau să funcționeze atît pentru noua turnătorie cît și pentru cea veche, n-au fost montate. Este frig, oamenii lucrează în condiții neadecvate. N-au fost puse în funcțiune nici ventilația, nici instalația de forță, nici canalizarea și apa.

zile care valorează aur

Va produce sau nu va produce la 30 decembrie? Iată întrebarea hamletiană într-o ipostază contemporană la «Electroaparataj»-București.

de Mihai HETCO
Fotografii de Eugen IAROVICI

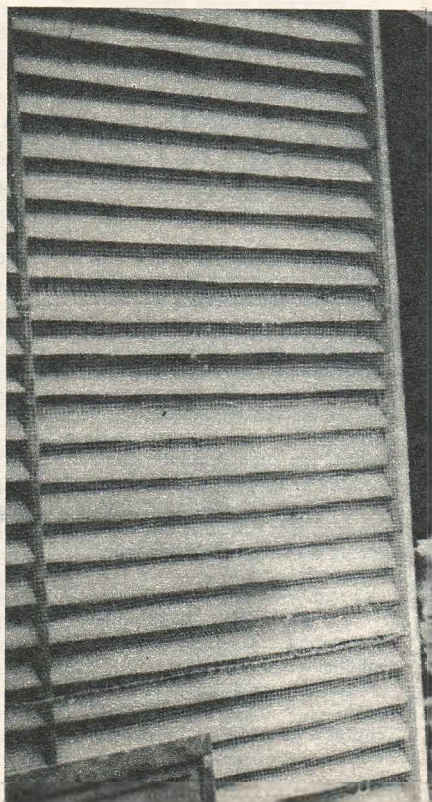
care dispune constructorul (oameni calificați, materiale de construcții și utilaje în cantități suficiente, ritm de muncă susținut etc.) mai poate salva situația. Dar acum, din păcate, un asemenea reviriment nu se face încă simțit...

CONSTRUCTORUL E CONTRA...

— Și cînd te gîndești că totul debutase sub cele mai favorabile auspicii...

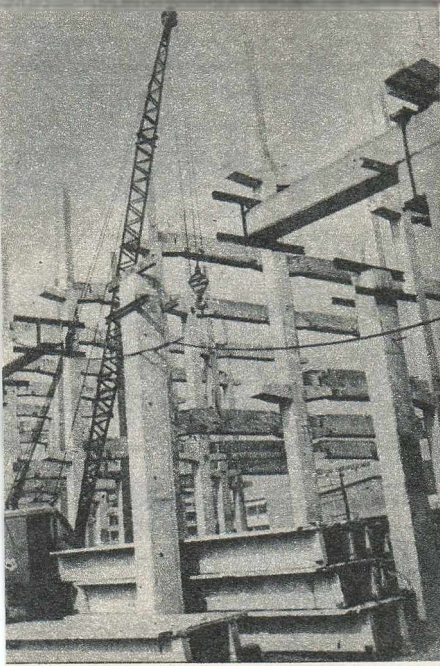
În glasul inginerului Gheorghe Cornățeanu, șeful serviciului investiții al Uzinei de medicamente-București, se simte destulă amărăciune. Explicabilă. Lucrările de construcție a instalației de sinteze organice și condiționare medicamente (pavilionul I și II) demaraseră rapid și creaseră, la un moment dat, chiar și un avans față de plan, pînă cînd... Dar să-l lăsăm pe inginerul Gheorghe Cornățeanu să-și spună păsul:

— ...Lucrările de modernizare și extindere ale uzinei noastre au început

Echipamente scumpe, provenite din import, încep să se îngîrămădească în curțile interioare ale uzinei în cantități îngrijorătoare. Nu vrem să cobim, dar ca mîine vor începe să curgă penalizările. Și atunci? Te mai pot liniști

asigurările constructorului că «mai este timp»? O analiză la obiect, precisă, făcută la serviciul de investiții al uzinei de către șeful acestui serviciu, tov. Gheorghe Vintilă, indică fără dubii că o concentrare a tuturor forțelor de

◀ Pavilioanele acestea de la Uzina de medicamente-București trebuie terminate la sfârșitul anului 1970. O să fie un revelion pe cinste!

în 1965 și-au fost eșalonate pe anii următori. Pentru cel în curs și cel viitor se prevede punerea în funcțiune a instalației de sinteze. ICMB — constructorul — a deschis șantierul în ianuarie. Toată iarna s-a lucrat, după cum am spus, din plin. Culmea «ghinionului», tocmai la începutul sezonului cald, lucrările stagnează, din lipsă de prefabricate. Când totuși acestea au sosit (prin iunie-iulie), n-am avut macarale ca să le ridicăm și să le montăm. Așa se face că lucrările au început să fie tot mai întârziate. Iată cum un avans poate deveni... restanță.

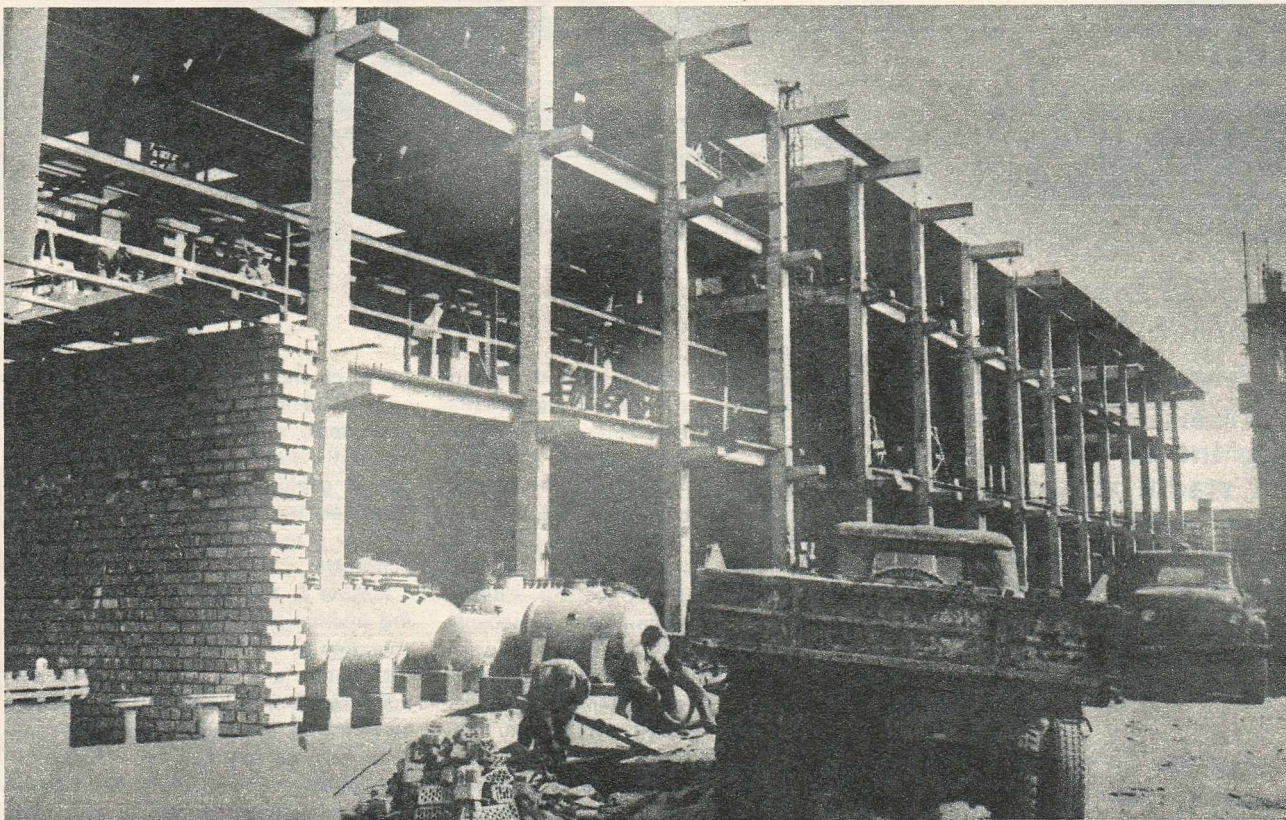
...Urmările nerealizării acestei investiții, care s-au accentuat lună de lună, încep să se vadă. Utilajele din import au sosit în cea mai mare parte, ele ar trebui montate. În locul unor secții complet etanșe, în care să se asigure temperaturi constante, o anumită

luminozitate etc. — elemente proprii producției de medicamente — ne-a întâmpinat același dezolant peisaj al halurilor descoperite, bătute de ploaie și vânt. Chiar în eventualitatea că pînă la sfârșitul anului cele două pavilioane ale instalației vor fi terminate, beneficiarul tot va pierde la capitolul nerealizare valorică, nemaivînd timpul necesar de instalare și rodare a utilajelor. Se apreciază că utilaje în valoare de circa 15 milioane lei vor rămîne immobilizate pînă la sfârșitul anului (și probabil și în primele luni ale lui 1971).

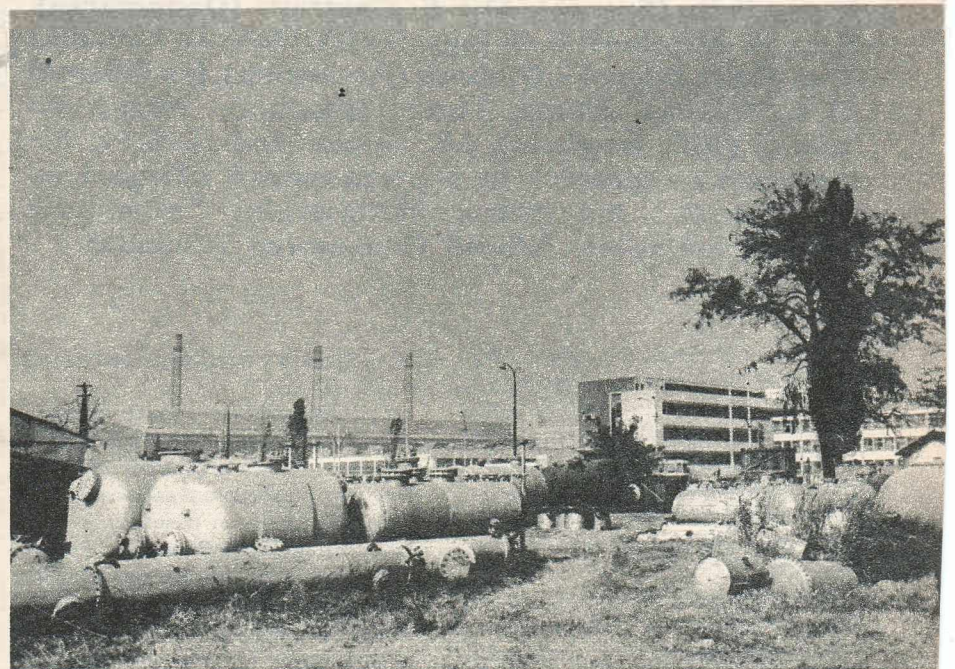
Și pe acest șantier se simte o acută lipsă de muncitori calificați: dulgheri, zidari, betoniști.

— Am propus constructorului, afirma inginerul Gheorghe Cornățeanu, ca noi, adică beneficiarul, să fim cei care să indicăm frontul de lucru ce trebuie atacat, zi de zi, săptămîină de săptămîină. Constructorul însă refuză. Preferă să-și realizeze planul de lucrări prin atacarea unor fronturi de lucru ușoare (este din păcate o regulă), săpînd mai multe fundații, de exemplu, decît să termine la o anumită dată fixă o secție, o hală. Își realizează valoarea de lucrări planificate și gata! Ce contează că beneficiarul așteaptă cu utilajele în aer liber?

Incursiunea prin două întreprinderi bucureștene cu planul de investiții nerealizat nu-și propune decît să tragă un semnal de alarmă, acum, în această foarte scurtă perioadă de timp care a mai rămas pînă la sfârșitul anului. Cele două exemple sînt, credem, destul de elocvente. Nu o dată din cauza unor asemenea situații se compromit demararea unui obiectiv industrial important, producția acestuia. Are de suferit, cu alte cuvinte, întreaga noastră economie. O analiză pertinentă demonstrează în cele mai multe cazuri că o acțiune hotărîtă, o muncă de mare eficiență și concentrare a tuturor factorilor interesați pot salva situații ce păreau compromise. Este ceea ce am dorit să cerem insistent în articolul de față...

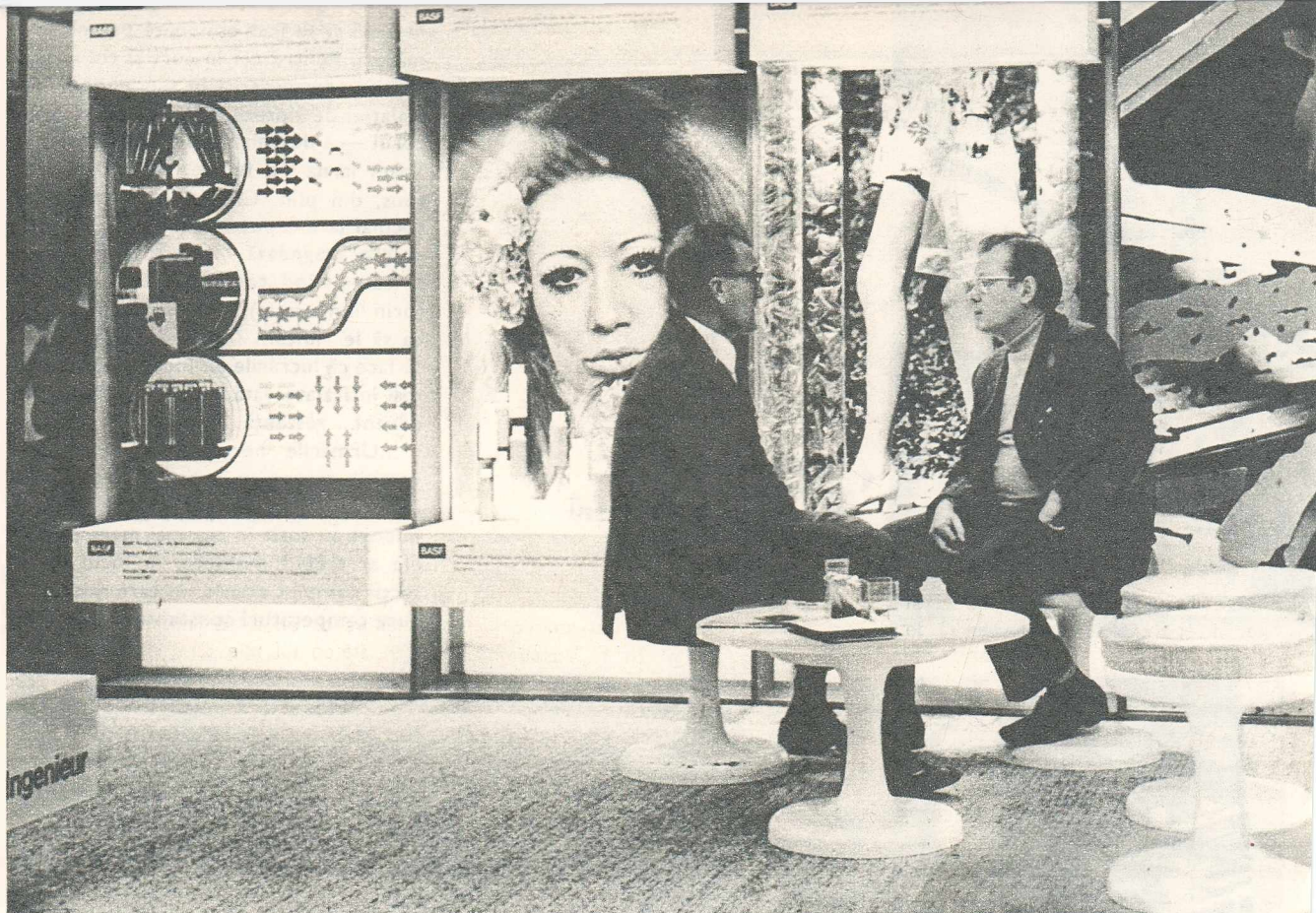
Instalațiile de introducere a aerului cald zac nemontate. Constructorul așteaptă oare să se mai încălzească atmosfera? Să nu se frigă!

Utilajele așteaptă în aer liber, beneficiarul plătește penalizări, iar constructorul urmărește buletinul meteorologic, poate, poate, i se vor oferi scuze.

VULCAN, APOLLO ȘI MERCUR

de Radu BUDEANU
Fotografii de Elena GHERA

▲ Discuții ale căror concluzii se soldează în tranzacții de milioane.

Gîndirea tehnică a sfîrșitului de deceniu și-a dat întîlnire la București cu dorința mărturisită a tuturor participanților de a stabili, pornind de la multiplele posibilități oferite de actualul stadiu al dezvoltării industriei și tehnicii, noi legături în domeniul schimburilor de bunuri materiale. Avînd în vedere că Tîrgul Internațional de la București este prima manifestare de acest gen organizată de țara noastră, am fost interesați să aflăm din partea numeroșilor noștri oaspeți cîteva opinii asupra acestei «premiere» românești.

La întrebările noastre au răspuns directori ai numeroase pavilioane printre care: Walter Bossart (Elveția), Istvan Szepesy (R.P. Ungară), Manuel Urios Felis (Spania), Ole S. Carstens (Danemarca), Nica N. Nicola (R.S. F. Iugoslavia), Henrica Lavonius (Finlanda), Miguel I. Gibbons (Argentina), Jan Fularski (R.P. Polonă), Shinzo Totani (Japonia), Mirko Dimitrov (R.P. Bulgaria), I.S. Gupta (India), R.H. Edmondson — director în departamentul «Tîrguri internaționale» din cadrul Ministerului Comerțului (Marea Britanie), Arnold Groeneweg (Olanda).

Discuția cu interlocutorii noștri a debutat, într-un mod firesc, cu dorința de a cunoaște opiniile domniilor-lor asupra oportunității și importanței tîrgurilor internaționale în contextul dorinței popoarelor lumii de a-și adînci și diversifica legăturile. În aceeași ordine de idei, ne-a interesat ce loc ocupă tîrgul de la București în cadrul acestor manifestări.

Walter Bossart (Elveția): «Nu văd unde anume, mai intens ca în cadrul unui tîrg internațional, se manifestă o mai strînsă legătură între producători și clienți. Pe de altă parte, un tîrg devine un spațiu al comparației între capacitățile de producție ale unei țări sau alta, devine, așadar, un spațiu posibil al prospectării și finalizării schimburilor reciproc avantajoase. Competiția între «altitudinile» atinse de cele mai variate industrii conferă un anumit «puls» tîrgurilor internaționale — cel

de la București fiind, după opinia mea, extrem de viu».

R.H. Edmondson (Marea Britanie): «Deși Tîrgul de la București este la prima sa ediție, calitatea organizării sale îl impune ca o manifestare prestigioasă, comparabilă cu altele, în posesia unei reale tradiții, ca cele de la Budapesta, Poznan, Brno etc. Acestea sînt familiare industriei britanice și au favorizat în mod categoric dezvoltarea relațiilor noastre comerciale cu țările-gazdă. Transmit cele mai călduroase felicitări organizatorilor români care, de altfel, ne-au creat condiții optime și cu ocazia expozițiilor noastre din România în 1962, 1965, 1966 precum și aceea, de mari proporții, din 1968».

Istvan Szepesy (R.P. Ungară): «Ne-am prezentat la București cu satisfacția că exponatele noastre, peste 300, aparținînd principalelor 8 firme de comerț exterior,

pot fi urmărite în cadrul unei manifestări de o calitate remarcabilă. Dorința noastră de a ne cunoaște mai bine, de a coopera mai adînc, a găsit în capitala dv. toate condițiile care să ne permită afirmația că acest tîrg și-a îndeplinit perfect scopul».

Manuel Urios Felis (Spania): «Un tîrg internațional bine organizat — și acesta este cazul celui de la București — determină o «stare de contact» permanentă între cei mai diferiți producători (în cazul de față proveniți din industria constructoare de mașini, utilaje, echipamente diferite etc.) și cei mai diferiți utilizatori. Interesul manifestat, de o parte și de alta, impune constatarea că tîrgul de la București a devenit inima vieții comerciale mondiale în acest sfîrșit de octombrie».

Nica N. Nicola (R.S.F. Iugoslavia): «Pentru edificarea multilaterală a unei economii, prezentarea ei, alături de alte țări, la un tîrg internațional permite o mai lucidă apreciere a rezultatelor, și, totodată, oteră posibilitatea de a aborda noi schimburi. Așadar, ocazia de a împărtăși o gamă largă de realizări stabilește un dialog complex al dorinței de a ne cunoaște mai bine, de a ne strînge relațiile. În privința tîrgului de la București, dincolo de perfecta sa organizare, el marchează o remarcabilă prezență industrială românească».

Conducătorii pavilioanelor vizitate fiind specialiști în economie și avînd o precisă orientare pe agenda relațiilor economice dintre România și țările pe care le reprezintă, i-am solicitat să expună pentru cititorii revistei «Flacăra» cîteva opinii asupra stadiului acestor relații și a perspectivelor lor în contextul stimulării acestora de Tîrgul Internațional de la București.

Mirko Dimitrov (R.P. Bulgaria): «Participarea țării noastre la prima ediție a Tîrgului Internațional de la București reprezintă, cu limpezime, dorința sinceră a guvernului țării mele de a adînci relațiile comerciale cu România. În legătură cu nivelul atins de schimburile noastre bilaterale, țin să remarc că este rezultatul unei evoluții în permanență ascendentă. De la cifra globală de 20 milioane ruble în 1965, în 1969 am ajuns la 42 milioane ruble,

pentru ca prevederile pe 1970 să avanseze cifra de 59 milioane ruble. Pentru viitor avem toate motivele să ne considerăm optimiști. Numai în domeniul prospecțiilor geologice în comun (petrol, gaz etc.), pentru a da un singur exemplu, se prevede o netă adîncire a bunei noastre cooperări».

Miguel I. Gibbons (Argentina): «Un tîrg internațional fără rezultate concrete este greu de imaginat. Am venit la București pentru a tranzacționa. Într-un plan mai larg, dorința noastră de a colabora cu România, în diverse sectoare economice, este un fapt concret. Tratatul comercial care consfințește bunele noastre relații economice, semnat în septembrie 1969, demonstrează cum nu se poate mai evident gama variată de produse care fac obiectul schimburilor comerciale româno-argentinienesc».

Jan Fularski, directorul pavilionului Poloniei: «Participarea Poloniei la editia inaugurală a Tîrgului Internațional București reprezintă un nou pas în direcția strîngerii relațiilor economice dintre țările noastre, relații care în ultimii ani au înregistrat un accentuat curs ascendent. În acest sens, vă pot spune că încă în preajma deschiderii tîrgului s-au purtat discuții între reprezentanții întreprinderilor de comerț exterior poloneze și române, evidențiindu-se intenția ambelor părți de a extinde cooperarea. Cifrele finale ale schimburilor comerciale polono-române anunță, în ultimul timp, o creștere anuală medie de 15%. Sîntem de părere că aceste rezultate vor putea fi consolidate numai printr-o lărgire simțitoare a platformei de contacte între economiile celor două țări, cu atît mai mult cu cît în structura ambelor industrii a dobîndit o poziție hotărîtoare. Tîrgul Internațional București reprezintă un nou teren de întîlnire, cu un orizont evident lărgit, pentru cei doi parteneri cărora le facilitează o excelență cunoaștere reciprocă în contextul ultimei realizări».

Arnold Groeneweg (Olanda): «Doresc să vă dau un exemplu care mi se pare extrem de edificator (în aceeași ordine de idei cu importanța, pentru Olanda și

România, a actualului târg și a relațiilor noastre economice în general): după expoziția industrială olandeză de la București din 1968 schimbările noastre au fost excepțional activate. Exporturile noastre au crescut, într-un singur an, cu 127%. În curând, sperăm să organizăm în Olanda (sub auspiciile Comisiei de Comerț Olandeze) un congres al filmului comercial menit să promoveze produsele românești pe piața noastră. Faptul că România este un perfect partener comercial este o realitate probată de mult, iar perspectivele relațiilor noastre pleacă tocmai de aici. Cît despre târgul de la București — iată un nou pivot al bunelor noastre intenții».

R.H. Edmondson (Marea Britanie): «În cifre, dezvoltarea schimburilor comerciale între țările noastre reprezintă în ultimii trei ani 280–300%, în comparație cu nivelul anilor anteriori, adică schimburi în valoare de aproximativ 30 milioane lire sterline. În legătură cu aceasta, târgul de la București a permis reprezentanților noștri de a prospecta mai adinc piața românească, ceea ce va duce, în mod firesc, la activarea import-exporturilor noastre».

Shinzo Totani (Japonia): «Relațiile comerciale dintre România și Japonia pot fi apreciate ca favorabile. Ultimii patru ani au înregistrat, în acest domeniu, o evoluție ascendentă. Ținând însă seama de disponibilitățile mari ale ambelor părți, ca urmare a dezvoltării impetuoase a industriei, a diversificării lor, există încă mari posibilități pentru extinderea legăturilor. În special în domeniul petrochimiei, chimiei, electronicii. Actualul târg nu face altceva decât să ne ofere posibilități extinse de explorare și definitivare a unor noi și noi schimburi. În acest sens, noi simțim optimiști».

I.S. Gupta (India): «Despre legăturile comerciale româno-indiene se pot spune numai lucruri bune. În India, rafinăria de la Gauhati sau complexul industrial de la Haldia reprezintă adevărate «reper» ale excelențelor relații dintre popoarele noastre. Specialiștii români care colaborează la dezvoltarea industriei indiene sînt o prezență familiară în țara mea. În privința actualului târg de la București, consider că va rămîne consemnat în agenda schimburilor reciproce româno-indiene, ca un element mobilizator în cadrul acțiunilor noastre de import-export».

Henrica Lavonius (Finlanda): «La Fa-

Citi oameni: atîtea impresii.

brica de celuloză de la Dej sau la Combinatul de prelucrare a lemnului de la Turnu Severin, aceasta pentru a da un exemplu, funcționează în prezent mașini și utilaje finlandeze. Iată, în mod concret, un aspect al bunelor relații comerciale, concrete, ce există între țările noastre. În legătură cu aceasta, remarc dezvoltarea permanentă a volumului schimburilor dintre România și Finlanda care au crescut în perioada 1963–1967 cu aproximativ 60%. De asemenea, acordul comercial pe termen lung (1 ianuarie — 31 decembrie 1970) înglobează o netă extindere a acestor schimburi. Cît privește noul acord comercial (1971–1975), semnat de curînd la Helsinki, acesta prevede înființarea unei comisii mixte care să supravegheze și să activeze relațiile noastre aflate într-un stadiu deosebit de pozitiv. Stadiu subliniat și de prezența noastră bogată la excelentul târg de la București».

Ole S. Carstens (Danemarca): «Cu ocazia Sîrgului am primit la pavilion, din partea unor serii de firme românești, solicitări care se integrează în domeniul, mai larg, al comerțului nostru. De altfel, expoziția daneză, deschisă în România anul trecut, a marcat o creștere imediată a schimburilor noastre de aproximativ 20%. Ținînd cont de preferințele românești manifestate cu ocazia amintită, ne-am orientat cu prilejul Sîrgului de acum în privința profilului mărfurilor expuse. Acesta va fi un motiv în plus să constatăm, nu pentru prima oară, auspiciile extrem de constructive sub care se desfășoară relațiile noastre și, de ce nu, această largă «poartă» a cunoașterii care se numește Tîrgul Internațional de la București».

*

Interlocutorii noștri au ținut, în Încheierea succintului tur de orizont asupra aspectelor la «ordinea zilei» reliefate de Tîrgul Internațional de la București, să se refere la impresiile pe care le-au cules din România, din Capitala patriei noastre. Din «paleta» foarte largă a gândurilor despre țara-gază a acestei manifestări, spicuim, din cauza spațiului iremediabil restrîns, numai o mică parte a acestora.

Nica N. Nicola: «Încă de la primii pași în România îți dai seama că te afli într-un vast șantier. Acest lucru este valabil și pentru București, inima dinamică a țării aflate în plină înflorire»

Arnold Groeneweg: «Vin pentru a treia oară în România, unde am petrecut, de fiecare dată, zile de neuitat. Cunosc bine țara dv. (am vizitat nordul Moldovei, Valea Prahovei etc.). România nu este numai un loc unde îți poți petrece vacanțe extraordinare, dar mai ales un loc unde îți faci prieteni de neuitat».

Manuel Urios Felis: «Mi-a plăcut Bucureștiul. Neașteptat de mult. Îmi pare armonios construit, aerat, modern. Și mai am o impresie — o certitudine: vocația de gazdă a românilor, oameni avînd calități absolut excepționale».

Miguel I. Gibbons: «Încîntătoare capitală Bucureștiul... Doresc să-l mai vizitez, să locuiesc aici și cu prilejul altor ocazii. Știți cînd spun așa ceva? Cînd mă leagă de un loc numai amintiri bune. De altfel inimile noastre de latini bat în același ritm...»

Shinzo Totani: «M-am plimbat prin București fericit să întîlnesc o atît de căutată combinație de noi toți «profesioniștii» călătorilor prin lume: blocurile moderne, circulația perfect organizată, dar și parcurile, florile, oamenii veseli, comunicativi. Splendidă capitală».

I.S. Gupta: «Am mai fost în România în 1953. De atunci și pînă acum ați făcut lucruri excepționale. De nerecunoscut capitala, țara dv. Saltul nu este numai evident, dar remarcabil prin armonia sa».

Istvan Szepes: «Aș dori să-mi dați voie să nu mă refer la datele concrete ale vieții absolut moderne ce domină capitala. Într-o după-amiază m-am oprit într-un parc. Departe se profilau blocurile orașului. Pe bănci, în jurul meu, se aflau tineri îndrăgostiți. Era un decor splendid. Atunci am recitat, pentru mine, versuri din marel poet Eminescu, pe care îl iubesc. Am trăit aici în perfectă consonanță suflătească cu dv. românii, creatorii ai unei înalte spiritualități».

*

Apreciînd răspunsurile interlocutorilor noștri, am încheiat convorbirile cu satisfacția că din atîtea părți ale lumii putem consemna, datorită oaspeților de la București, idei și impresii despre România, despre poporul nostru, despre locul țării noastre în lume. Încheiem relatarea dialogului cu «ambasadorii» progresului tehnic contemporan, mulțumindu-le pentru prezența lor în paginile revistei.

Invenția fundamentală a omului, aceea prin care a reușit să salte din natură în cultură, este semnul. Omul este singura ființă care a devenit în stare să folosească un lucru pentru a fabrica și pentru a semnifica un alt lucru. Numai omul a izbutit să facă dintr-un lucru un mijloc. Așa au apărut, împreună și interconționându-se, mijloacele de producție și cele de comunicare, unealta și vorba. Așa a început miraculoasa istorie a semnelor.

În natură nu există semne. Semnele sînt create de om. Lumea a căpătat însemnătate de cînd există oameni care să i-o dea. Oamenii sînt singurele ființe creatoare de semne.

Un lucru devine semn din clipa în care încețază să mai fie interesant prin ceea ce prezintă și începe să fie interesant prin ceea ce re-prezintă din clipa în care materialitatea lui sensibilă întru-chipează o idee care nu poate fi decît inteligibilă. De aceea, orice semn are întotdeauna două dimensiuni fundamentale: semnificantul, care poate fi perceput, și semnificația, care nu poate fi decît pricepută. Unealta este un semn al cărui semnificant constă în materialitatea lui și a cărui semnificație constă în funcția lui practică; vorba este un semn al cărui semnificant constă în sonoritatea lui și a cărui semnificație constă în mesajul pe care îl vehiculează. Prin semne, natura generează cultura și cultura transformă natura. Prin semnificantul și semnificația unui semn, oamenii ajung să reflecte dialectica dintre prezență și absență, dintre fenomen și esență, dintre eveniment și lege.

În natură nu există decît semnele prin care comunică între ele diversele animale. Însă, într-un semnal, semnificantul și semnificația nu sînt încă diferențiate și deci distanțarea dintre semnificație și semnificant nu este posibilă. De aceea, semnalul este nemijlocit legat de o împrejurare prezentă, este invariabil și nearticulat. Nechezatul unui cal din zilele noastre nu se deosebește, probabil, de nechezatul cailor de pe vremea comunei primitive. Dimpotrivă, semnele prin care comunică oamenii sînt mediate, variabile și dublu articulate. Mediate, deoarece legătura lor cu realitatea se stabilește prin intermediul semnificațiilor, variabile, pentru că îndepărtarea semnificației de semnificant duce la rafinarea semnificantului și la abstractizarea semnificației, dublu articulate, deoarece vorbirea se compune din moneme — cele mai elementare unități semnificative — și foneme — cele mai elementare unități distinctive. O cantitate finită de sunete face posibilă o infinitate de cuvinte, fraze, propoziții, după cum citeva unelte, sustrate de sub presiunea imediată a practicii, permit fabricarea unei cantități nelimitate de unelte destinate producției.

În vreme ce antropoidul nu era în stare decît să «prepare» unele unelte, omul este capabil să «fabrică» unelte, adică să întrebunzeze anumite unelte pentru a făuri altele unelte. În primul caz, se modifică un lucru natural, în al doilea, se realizează un produs cultural. Pentru prepararea unei unelte, miinile sînt suficiente, dar pentru fabricarea unei unelte este nevoie de o a doua unealtă. Prepararea unei unelte se desfășoară sub imboldul prezentului, în vreme ce fabricarea uneltelor este o acțiune care vizează viitorul.

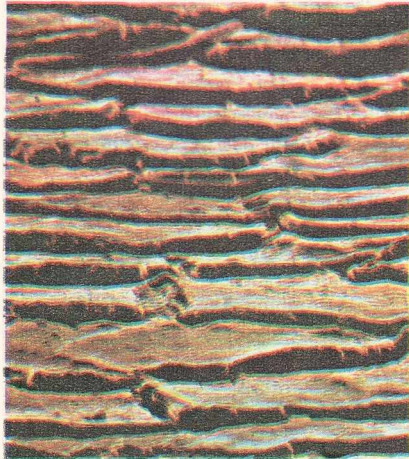
Există o legătură mai adîncă decît se crede între «dubla articulație» a limbajului și «a doua unealtă» a producției. Oamenii au ajuns să fabrice unelte cu ajutorul altor unelte după ce izbutiseră să articuleze expresii semnificative cu ajutorul unor sunete nesemnificative. Ambele performanțe implică o anumită îndepărtare de mediul înconjurător și capacitatea de a semnifica ceea ce e încă absent prin ceea ce este prezent. Ca și a doua unealtă, care nu este nemijlocit legată de producție, a doua articulație nu este nemijlocit legată de comunicare. Atît «a doua articulație» cît și «a doua unealtă», scăpînd de sub urgența practicii imediate, deschid perspectiva unei variații infinite. De la piatra cioplită și îndemnuri, omenirea a ajuns la navele cosmice și lingvistica matematică.

Descoperind că semnul nu este numai un mijloc de comunicare a informației, ci și un mijloc de elaborare a ei, unii teoreticieni sacralizează semnificantul și sacrifică semnificația. Sîntem invitați să renunțăm la străvechea prejudecată care a împărțit lumea, de frică și din ignoranță, în două tărîmuri opuse: materie și spirit, obiect și subiect, lege și libertate etc. Ni se garantează că vom scăpa, astfel, și de parazitismul conștiinței. Oamenii ar trebui să-și dea seama, în sfîrșit, că idealurile lor nu reprezintă decît ochiurile goale ale rețelei de semne prin care își reglează raporturile cu societatea și natura. Însă istoria umanității nu este numai procesul prin care oamenii cad, din cînd în cînd, sub stăpînirea semnelor, ci, mai presus de toate, procesul prin care oamenii făuresc semnele pentru a îngrădi risipa de energie din natură și societate.

CĂLĂTORIE EXTRAORDINARĂ

Vă invităm să întreprindeți o călătorie neobișnuită prin mijlocirea a două tehnici foarte noi, de factură și însemnătate diferite, dar avînd același obiectiv: propriul nostru corp, și aceeași preocupare pentru *culoare*. Textul din paginile care urmează se referă la cercetări medicale românești în domeniul scintigrafiei în culori, iar fotografiile ilustrează o tehnică cu totul deosebită, aceea a fotografului suedez de faimă mondială, Lennart Nilsson. Despre ce este vorba, mai precis?

Vă amintiți, desigur, de filmul american cu același titlu, ca articolul de față, film care a rulat nu demult pe ecranele lumii și care s-a bucurat de succes și în țara noastră.

Terase muntoase, stranii și dezolante, parcă peisajul unui western filmat din avion. Dar nu este decît un fir din barba... cow-boy-ului, la o mărire de 10 000 de ori.

Fotografia pare să sugereze o expediție într-o pădure tropicală. În adevăr, este vorba de o expediție într-o pădure, dar nu din Africa Centrală, ci... de pe pielea dumneavoastră. «Arbuștii» flexibili sînt fire de păr!

tră. Plecînd de la un pretext de «science-fiction» ușor pueril, regizorul a reconstituit însă cu abilitate interiorul corpului omenesc, așa cum ne-ar apărea el dacă prin minune am căpăta dimensiunea unor microbi și ne-am plimba nestingheriți pe magistralele singelui. Reconstituire hollywoodiană extrem de pretențioasă, cu mare cheltuială de mijloace materiale, de ingeniozitate și de grijă pentru respectarea adevărului științific, care toate au contribuit la reușita peliculei. Dar, oricum, spectatorul rămînea conștient că ceea ce vedea pe ecran nu era, în ultimă instanță, decît mucava, material plastic și lichid artistic colorat, și că acea călătorie care i se propunea rămînea nu numai extraordinară, dar și imposibilă.

Firește — din fericire — este imposibilă reducerea dimensiunilor corpului nostru, dar de ce să nu încercăm o «răsturnare»? Ne referim la fotografierea și mărirea cu ajutorul unor dispozitive ultramoderne, care să ne permită să întreprindem, totuși, această călătorie neobișnuită. Se naște o legitimă întrebare: de ce este nevoie de dispozitive *ultramoderne* în acest scop? Doar microscopul a fost inventat de sute de ani...

Fotografiile reproduse în aceste pagini reprezintă însă o noutate absolută (fi-

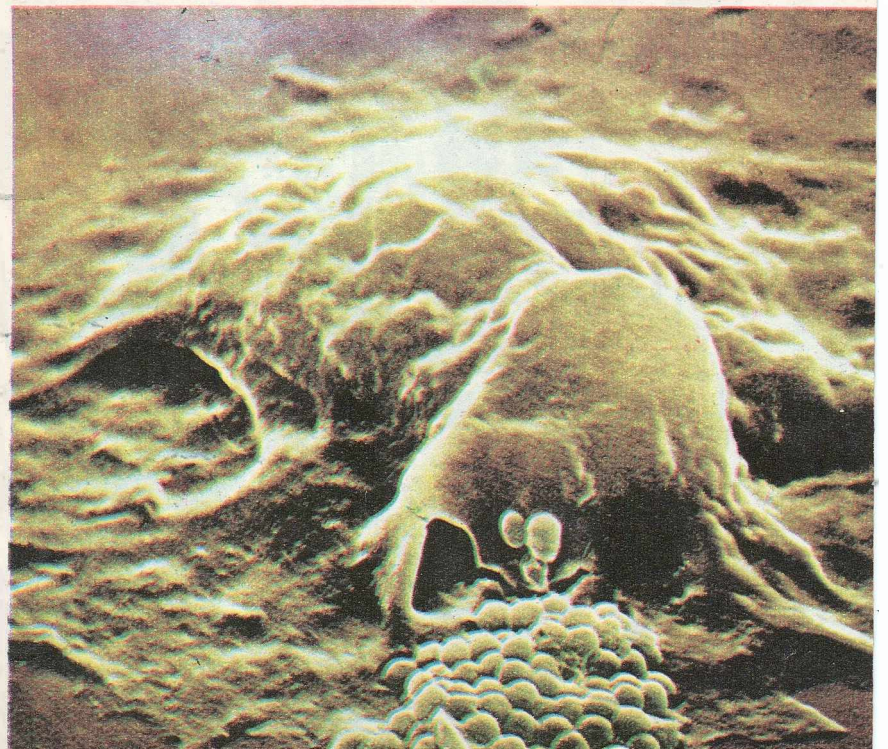
rește, în sensul științific, și nu al știrilor de ultimă oră). Nilsson a devenit renumit tocmai ca pionier al unor acțiuni îndrăznețe în care fotografii se dublează cu omul de știință. Problema care i se punea lui nu era numai de a *mări*, ci și de a surprinde uluitoarea varietate *cromatică* a meandrelor celor mai ascunse ale corpului nostru. Pentru aceasta el a folosit un microscop electronic de mare putere și filtre speciale, obținînd imagini de o plasticitate uluitoare. Pe drept cuvînt s-a spus despre Nilsson că este primul care a pătruns în interiorul corpului omenesc ca un speolog. Grație lui, «Călătoria fantastică» a devenit realitate.

Scintigrafia în culori reprezintă o tehnică radiologică deosebit de promițătoare. Bineînțeles, cercetările românești au un cu totul alt caracter decît realizările fotografului suedez. În acest caz este vorba de o tehnică pur medicală, cu rezultate excelente în diagnosticarea unor boli care, altfel, ar rămîne nedetectate. Totuși, atît Nilsson cît și specialiștii în scintigrafie au același obiect de investigație, deși îl surprind din unghiuri diferite. O altă importantă trăsătură de unire: culoarea. Privind alăturatele fotografii ale lui Len-

(Continuare în pag. 13)

Lennart Nilsson a fost comparat cu un speolog care ne ia de mîină și ne invită să pătrundem împreună cu el în văgăunile tainuite ale corpului omenesc. Priviți fotografia. Această peșteră misterioasă este în realitate un singur por de pe pielea noastră! Excrescențele verzui sînt stafilococi, bacterii veșnic la pîndă... Dar în fața pericolului permanent de infecții pe care ei îl reprezintă nu sîntem fără apărare (vedeți fotografia de jos).

Războiul lumilor... în microcosmos. O globulă albă devorează un «detașament» de bacterii (colorate în mod convențional în verde). O dramă mută, surprinsă în plină desfășurare. Nu este oare mai «tare» ca o scenă de film științifico-fantastic?

CĂLĂTORIE EXTRAORDINARĂ

Utilizarea luminii polarizate a permis obținerea acestei uluitoare fotografii. Inutil de comentat valențele picturale, magia coloristică a imaginii. Se va destrăma oare vraja cînd vă vom spune că ea înfățișează canale sanguine în țesutul osos?

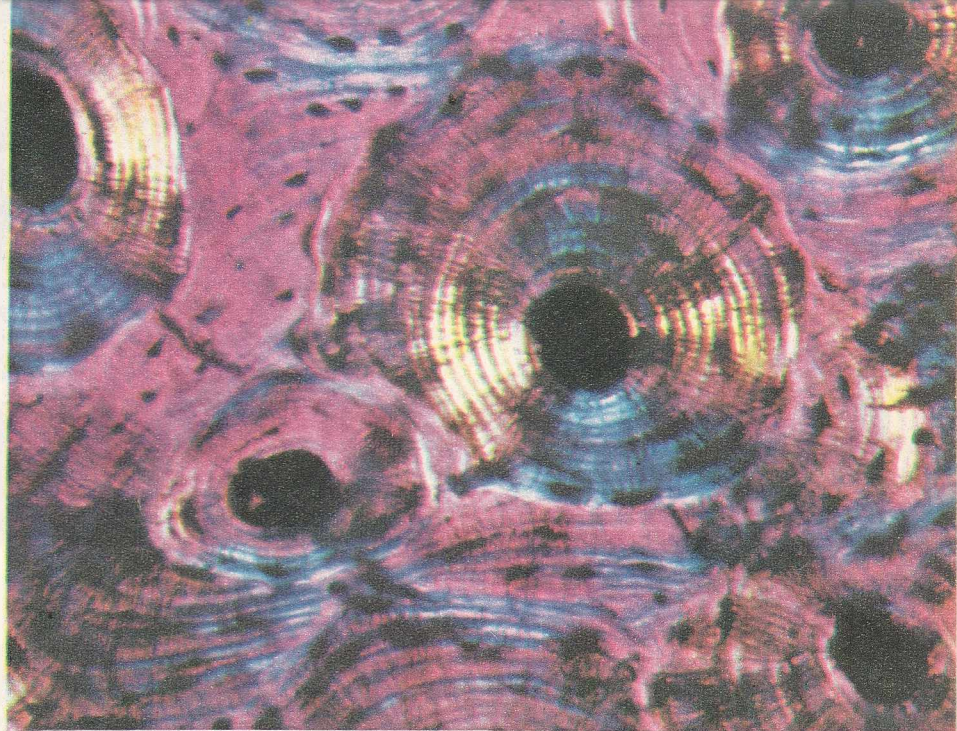
(Urmare din pag. 10)

nart Nilsson (cum am spus, întreaga ilustrație din aceste pagini îi aparține) și familiarizîndu-ne cu ultimele realizări românești în domeniul scintigrafiei, pătrundem într-o lume veche și totuși veșnic nouă și surprinzătoare: propriul nostru corp. «Cunoaște-te pe tine însuși» — spuneau anticii. Îndemnul răsună azi la fel de imperios ca și cu milenii în urmă și va rămîne de o arzătoare actualitate atît

timp cît va dăinui specia noastră. Micro-universul din noi înșine, fie el material sau spiritual, nu este mai puțin fascinant decît Marele Univers pe care-l studiază astronomii. Și, comparînd fotografiile aduse de pe Lună de temerarii cosmonauti cu cele reproduse în aceste pagini, fie-ne îngăduit să ne întrebăm: unde resimțim, în fața necunoscutului, fiorul mai tainic: ACOLO sau AICI?

L.N.

**Stranie vegetație într-o lume stranie
Și totuși această lume vă este foarte familiară
numele ei vă stă pe limbă
Da, este chiar limba
cu papilele și corpusculii ei gustativi.**

(Urmare din pag. 12)

foarte dureroase (și, de aceea, adesea respinse de pacienți), cum e puncția hepatică.

Un aport însemnat l-au adus specialiștii Centrului de gastroenterologie din București și la interpretarea imaginilor scintigrafice în cazurile de cancer: criteriile elaborate de ei feresc pe diagnostician de confundarea unor modificări ale imaginilor cu cele date de tumorile maligne. Astfel, nu puțini bolnavi au fost scutiți de operații în urma cărora să se constate că, de fapt, nu sufereau de cancer și că intervenția chirurgicală nu fusese necesară!

CÎND ANTICORPII ÎȘI PIERD... «ORIENTAREA»

Experiența acumulată de cercetătorii din Capitală și din alte centre medicale din țară în acest domeniu va constitui obiectul unui simpozion care se va ține în primăvara viitoare, sub conducerea profesorului O. Fodor, la Cluj, și la care, pe lângă medici români, și-au anunțat participarea și numeroși specialiști de peste hotare.

— Care va fi, concret, tema acestei întîlniri științifice?

— În cadrul simpozionului vom dezbate o gamă largă de probleme legate de utilizarea radioizotopilor în gastroenterologie. Vor fi comunicări despre explorarea ficatului, a intestinului, a pancreasului și splinei prin metodele cele mai noi oferite de tehnicile investigației cu ajutorul izotopilor radioactivi. O problemă nouă și foarte importantă: studiile metabolice și radioimunologice ale aparatului digestiv.

— Vreți să ne vorbiți despre importanța acestor studii, în ce constă noutatea lor?

— Este un domeniu de cercetare nou pe plan mondial și care este abordat și la noi în țară. Pe scurt, iată despre ce e vorba: se știe că atunci cînd într-un organ, să zicem în ficat, apare o leziune, organismul se apără împotriva ei fabricînd anticorpi. Aceștia pornesc să lupte pentru eliminarea părților bolnave, care, altfel, ar putea întreține în mod cronic suferința. S-a observat însă că, la un moment dat, acești anticorpi își pot pierde — ca să zicem așa — «orientarea» și pot lupta nu numai împotriva leziunii, ci și a întregului ficat, inclusiv a părților sănătoase! Apare astfel un fenomen de respingere ca în cazul transplantărilor de inimă, numai că de astă dată e vorba de propriul organ... Asemenea fenomene se observă și la stomac, colon, pancreas și alte organe digestive.

— Cum se depistează aceste fenomene?

— Ele pot fi probate prin tehnici imunologice sau utilizînd anticorpi marcați. Problema amintită este însă în discuție, căci pînă acum nu s-a elucidat, de pildă, cine anume «fabrică», în organism, acești anticorpi și cum acționează ei.

Rezultatele obținute pînă acum de cercetătorii români și de colegii lor de peste hotare în domeniul aplicării radioizotopilor în gastroenterologie, al realizării și interpretării scintigramelor — mai ales color — și sporirea eficienței diagnosticării cu ajutorul lor îndreptătesc speranțele ce s-au pus în aceasta metodă, în care atomul utilizat în folosul omului și-a dovedit încă o dată vasele lui posibilități.

TOAMNA SE NUMĂRĂ... GROPILE

de Sergiu ANDON
Fotografii de S. STEINER

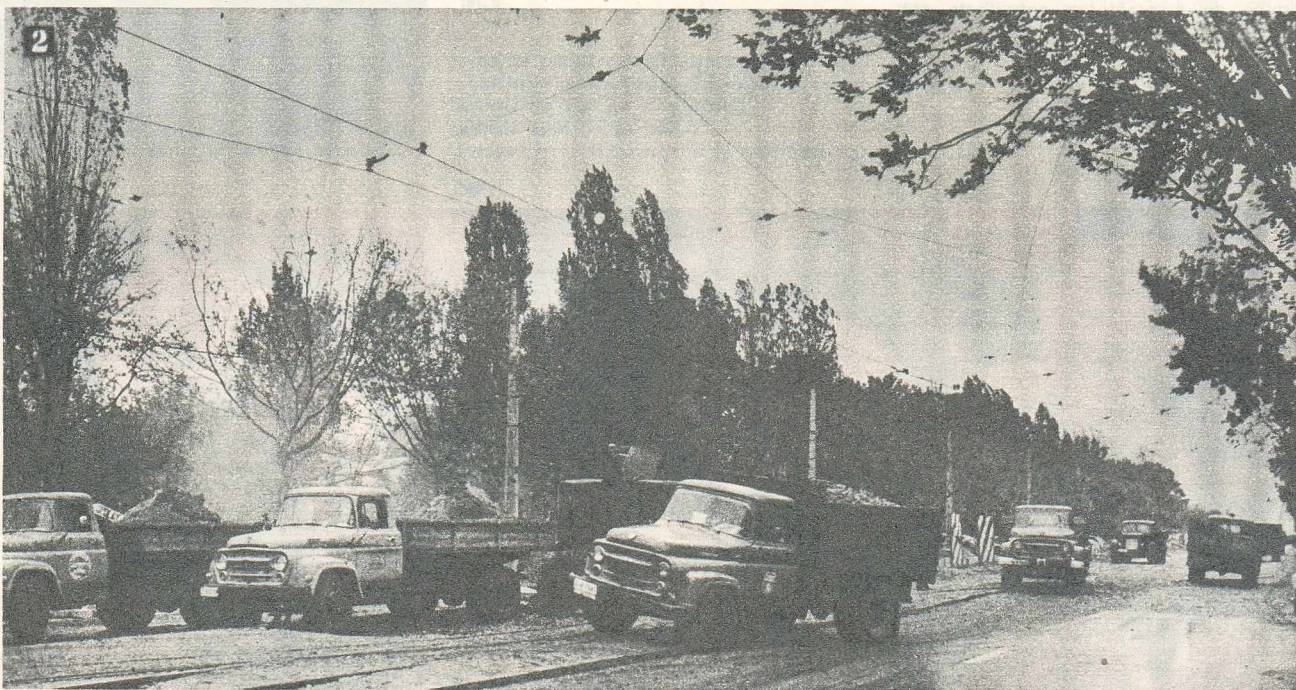
Prima lapoviță și prima ninsoare (lapoviță — în centrul orașului și ninsoare aici, la noi, lângă Șoseaua Nordului) ne-au scos din redacție și am făcut, rapid, un tur al Capitalei în sensul invers acelor de ceasornic. Eram grăbiți să ne luăm rămas bun de la gropile ce au format micro și macorelieful străzilor bucureștene din primăvară pînă în toamnă. Această ultimă privire nostalgică asupra șanțurilor, hîrtoapelor, malurilor și altor diferite denivelări, nu a fost precipitată de vreo intenție a direcției municipale de drumuri și poduri de a schimba peste noapte fața străzilor, ci ne-am gândit, pur și simplu, că în curînd va cădea zăpada adevărată, albă și bogată, și ochii noștri nu vor mai putea contempla pînă la primăvară toată splendoarea peisajului de cîrtițe și castori.

Fotoreportajul a debutat cu o notă tristă. Pe Șoseaua Străulești, colț cu strada Coralilor, mașina a săltat printr-o suită de gropi neavertizate de nici un semn de circulație. Am oprit și am observat o cruce din metal, vopsită în alb: «Georgescu Gicu, decedat în groaznicul accident de mașină la 22 septembrie 1967, în etate de 23 de ani». Da, ne amintim, a fost un accident puțin obișnuit. Georgescu Gicu circula cu un autocamion, noaptea, pe șoseaua liberă. Vehiculul a nimerit peste aceleași gropi neastupate și nesemnalate, capota motorului s-a desprins din încheieturi și a acoperit parbrizul, datorită zdruncinăturii s-a deschis și ușa din dreapta a cabinei, iar tînărul șofer, complet derutat, a fost catapultat afară, nimerind sub roțile propriei mașini.

O cunună din ramuri verzi de salcie, rupte de curînd, mărturisește că cineva are grija de cruce, cineva suferă după trei ani cu aceeași intensitate pierderea tînărului în floarea vîrstei. În rest — gropile n-au fost atinse decît de intemperii. Sintem informați că inspectorii Consiliului popular al municipiului trec zi de zi prin acel loc, grijulii doar să nu se depoziteze gușoaie pe cîmpul lateral.

Pornim mai departe pe strada Coralilor. În dreptul intrării instituției situate la numărul 18 găsim alte două obstacole importante: un prag de vreo 30 cm brăzdează transversal strada, ca o adevărată cataractă, în apropierea unui stîlp din lemn, înfipt și el cu demnitate pe partea carosabilă. Traficul este intens, pentru că strada face legătura între cartierele vestice și cele din nordul orașului.

Ajungem pe bd. Gloriei, la capătul tramvaiului 24 (foto 1).

Se lucrează «intens» la modernizarea arterei: 3 oameni (trei) încarcă un camion cu pămînt. În rest... bate vîntul. Consecința: bulevardul are o lățime de 30 de metri, dar practicabilă este doar fișa de 6 m de pe axul central, fișe pe care se înghesuie cele două fire ale liniei tramvaiului, cărora, la locul întoarcerii, li se adaugă și o a treia linie, așa-zisa «diagonală».

Pe o jumătate din lățimea bulevardului Bucureștii Noi, întreprinderea de construcții hidrotehnice și foraje-București sapă un șanț adînc pentru canalul colector. Se lucrează cu spor, șantierul pare bine organizat. Dar, în dreptul străzii Pictor Băieșu a fost necesară devierea liniei de tramvai și a circulației autovehiculelor. Această lucrare pregătitoare a fost făcută de constructorii I.T.B., care — după ce au greșit o dată aba-

terea și au refăcut-o — au uitat să asigure și traversarea terasamentului de către mașini. Vehiculele care intră în București sînt astfel nevoite să susțină o adevărată probă de motocros pentru a se putea angaja pe partea lor de circulație (foto 2). Prezent pe șantier, Marcel Pustelneac, inginerul șef al I.C.H.F., a hotărît, operativ, să se toarne puțin beton în locul cu pricina. Dar de ce nu s-au sinchisit la timp constructorii I.T.B.-ului, cel puțin pentru că prin locul cu pricina circula și autobuzele dumnealor?

În drum către alte colțuri ale orașului, parcurgem vechea, clasică, arhicunoscută, modernizată calea Victoriei, prima arteră din București care a fost pavată (cu birne). Aglomerație de mașini. Ne amintim «Jaguar»-ul direcției circulației lansînd prin megafone apeluri de a se merge și pe

firul 1, ordinul laitmotiv lansat agenților de circulație — «Flux! Flux! Flux!» — și acum înțelegem pentru ce o parte dintre șoferi evită banda de lângă bordură: pentru simplul fapt că e... ondulată. Iar cînd plouă!...

Dar, în sfîrșit, cine face mofturi pentru Calea Victoriei înseamnă că nu a circulat pe Drumul Găzarului, care face legătura între șoselele Giurgiului și Olteniței. Fără alte comentarii, oferim fotografia nr. 3.

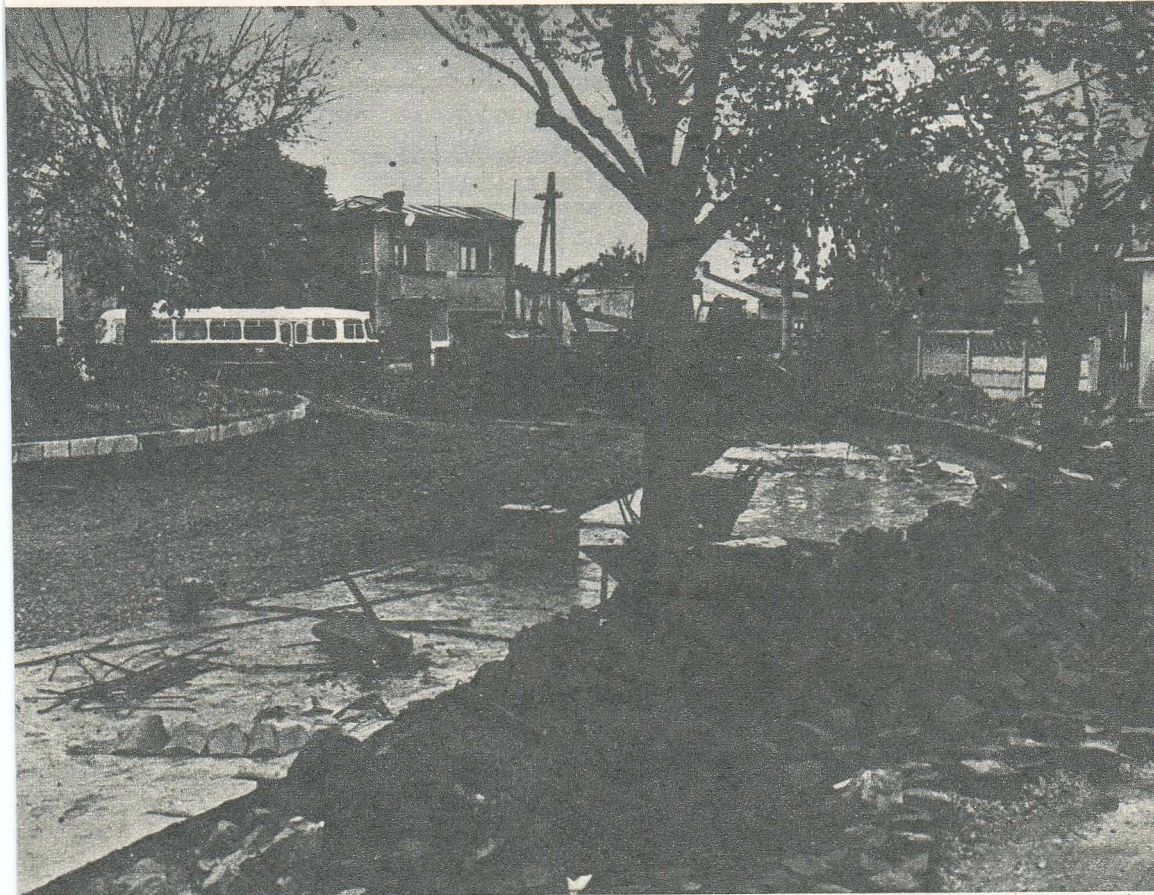
Modernizarea bulevardului Constantin Brîncoveanu trebuia să fie realizată între 18 februarie și 30 octombrie 1970. Fermoarul uriaș al edililor a desfăcut întreaga parte carosabilă, apoi lucrările au stagnat în stadiul imortalizat de imaginea nr. 4. Se pare că lucrarea a fost chiar scoasă din plan. Motivul? Gospodarii, care uitaseră să prevadă și lucrările de canalizare, și-au amintit pe parcurs

acest «amănunt», iar acum se așteaptă contractarea «noii» lucrări cu întreprinderea de construcții specializată, întreprindere care are și ea planificările ei...

Fotografie-document (nr. 5): Calea Vitan în ziua în care trebuia să fie redată circulației — 15 octombrie 1970 ora 12,23. Poate că ne-am pripit?! Poate pînă seara a fost terminată lucrarea?! Doar mai erau 11 ore și 37 de minute!

În schimb, pentru strada Sergent Nițu Vasile sîntem siguri (foto 6). Termenul fixat pentru terminarea modernizării a fost 30 august 1970. Deocamdată s-a luat o singură hotărîre: se încheie lucrările pe jumătatea de stradă începută, iar cealaltă jumătate... se amînă.

Față de ritmul acesta e bine să ne amintim că, din punct de vedere al suprafeței, modernizarea arterelor Bucureștiului înaintea cu pasul anilor '30-'38. Și e păcat. Pentru oameni, pentru mașini, pentru banii investiți, pentru aspectul Capitalei noastre și, la urma urmei, pentru nervii noștri care pocnesc sincron cu arcurile prin hîrtoape demne de ciobanul Bucur.

de Petru ISPAS

INIȚIATIVA

A scris titlul cu litere desenate, înconjurîndu-l cu flori-cele. L-a privit cu admirație, ba chiar cu dragoste. Va propune tema ca lucrare de doctorat: Inițiativa. Simplu, fără nici o altă adăugire. Gîndul initial de a limita tema la «Funcția contemporană» l-a alungat. Nu-ți da posibilitatea să te desfășori, să lărgesti analiza, să o faci exhaustivă. Va avea un capitol istoric. Neapărat. Nici nu se poate altfel. Însăși istoria dovedește că inițiativa a iucat un rol primordial în evoluția omenirii. De exemplu, roata. Apoi, caracterul istoric al inițiativei. Pentru că, nu-i așa, are un caracter istoric. O inițiativă are valoare atîta timp cît folosește. (Dar numai o valoare de întrebuințare, nu are și o valoare de schimb? Chestiunea trebuie atent studiată.) Apoi vine alta și-i ia locul, prima dispărînd în negura uitării. (Să reținem formula «negura uitării».) Și revenim la roată: e înlocuită cu perna de aer — deocamdată la tren și cine mai știe... Sigur, se mai folosește încă, dar asta dovedește că dispariția nu este întotdeauna bruscă și îmbracă deseori caracterul unui fenomen lent, cu durată în timp. Am putea apoi periodiciza: inițiativa în comuna primitivă, apoi în sclavagism, feudalism, pentru că ceva a fost și aici, dacă ne gîndim numai la Renaștere. În capitalism și trebui un capitol aparte, tipul de orînduire întinzîndu-se pînă în zilele noastre, nu? Aici devine acută întrebarea: are sau nu are caracter de clasă? (Din nou studiu, studiu atent al realității bazat pe opere clasice.) Și, în sfîrșit, la noi unde inițiativa a căpătat un cîmp larg de afirmare. Trebuie văzut: 1. Funcția socială; 2. Rolul motor; 3. Caracterul de masă.

Aici se opri și revăzu ciorna clătînd mulțumit din cap. Actuală este? Este. Interesantă este? Este. Despre util să nu mai vorbim...

Și apoi se rezemă oboseit pe spătarul scaunului și se întinse de-i trosniră oasele. Era mulțumit. De ce să nu recunoască că era mulțumit. Toată lumea îl consideră un om deștept și este. Ce să fac, domnule, ce e drept, nu-i păcat, sînt deștept. Slujba: bunicică. Ar putea spune chiar bună dar n-o spune pentru că se poate și mai bună. Șefii: cumsecade. Ei dispun, ei răspund. S-a gîndit și la asta dar e mai complicat. Răspunderea e o treabă complicată. În general. Pentru că la ei lucrurile sînt simple. Pentru subalterni tu porți greul, întreaga responsabilitate. Pentru superiori — scoți hîrtia cu avizele la o adică: «Eu am avut unele îndoieli dar, după cum vedeți, indicația este superioară». Și cu superiorii nu-și aduce aminte să se fi întîmplat vreodată ceva. Probabil că-și au și ei vizele lor.

Și iar se întinse mulțumit. Mai era o jumătate de oră pînă cînd, cu o singură mișcare, precisă, abilă, aduna de pe birou toate dosarele îngrămădite de dimineață, evident fără nici o trebuință, dar fac impresie cînd vine cineva și le vede, și le așeza în sertarul biroului. Lua apoi cheia de la W.C.-ul conducerii, deschidea tacticos și se spăla pe mîini încet, atent, cu grijă. Nu concepea să părăsească lîcșul de muncă fără să se spele pe mîini. Obicei bun, de altfel. Tocmai se uita la ceas cînd ușa biroului s-a deschis brusc și șeful de serviciu, subalternul său, a dat buzna. Găsise sursa de a achiziționa din țară o parte bună din materialele planificate pentru a fi aduse din export. Îl privea cu milă. La urma urmei era băiat bun, harnic, ar putea spune chiar priceput. Dar șef, șef în accepțiunea solidă a cuvîntului nu va ajunge niciodată. Auzi, un plan de import aprobat, fonduri alocate, tatonări începute la diferite firme, o propunere trimisă la minister de a se deplasa în străinătate subsemnatul personal pentru a vedea înainte de a se încheia contractul, și ei vrea să răstoarne toate astea. Pentru că vrea el să aibă inițiativă. Și deodată tresări. Cum adică să aibă inițiativă? Chiar așa fiecare, cum îi vine, să aibă inițiativă? Păi unde ajungem? Și trase ciorna în față. Uite viața concretă cite probleme îți pune! Și hotărî că este neapărat nevoie de încă un capitol: Necesitatea de a asigura controlul și dirijarea inițiativei. Necesitatea aprobării prealabile. Vrei să ai inițiativă? Făci o hîrtie, spui în ce domeniu, o argumentezi, o comisie special constituită o va analiza temeinic și, de la caz la caz, va aviza. Ai aviz favorabil, dai drumul frate la inițiativă cît poți, dar fără să depășești limitele aprobării.

— Ce facem?

— Cum ce facem? Cu ce?

— Cu reducerea importului...

— Care import?... Aaa. Nu, nu se poate.

— Păi eu am trimis hîrtia la minister pentru reducere.

— Și cine a aprobat-o?

— Eu. Doar răspund de aprovizionare.

— Și la mine de ce ai venit?

— Să vă întormez.

— Să mă informezi! Știi ce înseamnă asta? Să arunci răspunderea în spinarea mea. Azi, sîmbătă, la ora cînd nu mai este nimeni, pentru că programul s-a terminat, nu-i așa, uită-te și dumneata la ceas. Și la ora asta mă informezi. Și eu, eu pe cine să informezi, eu de la cine să cer aprobarea? La asta nu te-ai dîndit?

Și cu un gest scurt își luă și ultimele hîrtii de pe birou și le aruncă în sertar.

— Îmi pare rău, dar programul s-a terminat. Punct.

OCTOMBRIE

1) Moartea președintelui R.A.U., Gamal Abdel Nasser, remarcabilă personalitate politică a vieții internaționale, a îndurerat profund poporul egiptean și celelalte popoare arabe, întreaga omenire progresistă. În fotografie: un aspect de la funeraliile eminentului om de stat egiptean.

2) În timpul aprinselor dezbateri din Senat pe marginea proiectului de lege asupra instituirii divorțului în Italia — căruia i s-a opus de-a lungul vremii Vaticanul — au avut loc la Roma puternice demonstrații prin care s-a cerut adoptarea acestei legi. Fotografia înfățișează un moment al satisfacției provocate în rândul manifestanților la aflarea adoptării de către Senat a acestei legi.

3) Ca umare a tensiunii create în țară datorită răpirii de către membrii organizației separaționiste «Frontul pentru eliberarea Quebecului» a atașatului comercial britanic James Cross și a ministrului muncii în guvernul provinciei Quebec, Pierre Laporte — care a și fost de altfel asasinat de membrii organizației extremiste separaționiste — în Canada a fost instituită starea de urgență. La Quebec poliția a arestat aproximativ 350 persoane și a efectuat peste 1 600 percheziții, sechestrând material pentru imprimat manifeste, baionete, încărcături de dinamită, un transmițător radio. În fotografie: pe străzile Montrealului poliția efectuează razii.

4) După semnarea acordurilor de la Cairo și Amman privind soluționarea situației din Iordania și încetarea operațiunilor militare dintre armata și commandourile palestiniene, viața și-a reluat treptat cursul normal, trecându-se la înlăturarea tragicelor urmări ale ciocnirilor. Incidente sporadice au mai avut totuși loc, iar starea de urgență și unele măsuri excepționale au continuat să fie menținute la Amman, și în alte orașe. În fotografie: un bătrîn plîngînd pe ruinele casei sale distruse.

5) Un adevărat eveniment parizian — nu numai în viața literară — l-a constituit apariția în librării, cu o lună mai devreme decît fusese anunțat, a primului volum al «Memoriilor Speranței» — intitulat «Reînnoirea» și care se referă la perioada de după 1958 — semnat de fostul președinte al Franței, generalul De Gaulle.

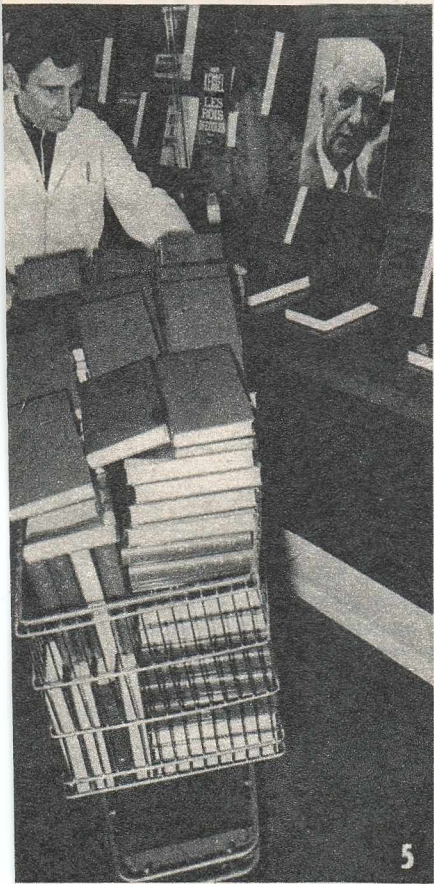
6) Deschisă la mijlocul lunii septembrie, cea de-a 25-a sesiune a Adunării Generale a O.N.U. și-a consacrat o parte a lucrărilor sale din luna octombrie sesiunii jubiliare organizate cu prilejul împlinirii unui pătrar de veac de la crearea acestui înalt for internațional, în prezența a numeroși șefi de state și guverne sosiți special la New York. România a fost reprezentată la această sesiune jubiliară la cel mai înalt nivel, prin persoana tovarășului Nicolae Ceaușescu, președintele Consiliului de Stat.

7) Genova și alte localități apropiate — Acquasanta, Voltri, Varazze, Pra și Pegli — au fost inundate de adevărate torente de apă datorate ploilor torențiale care au căzut în această regiune. Această calamitate s-a soldat cu numeroși morți și răniți precum și cu importante pagube materiale.

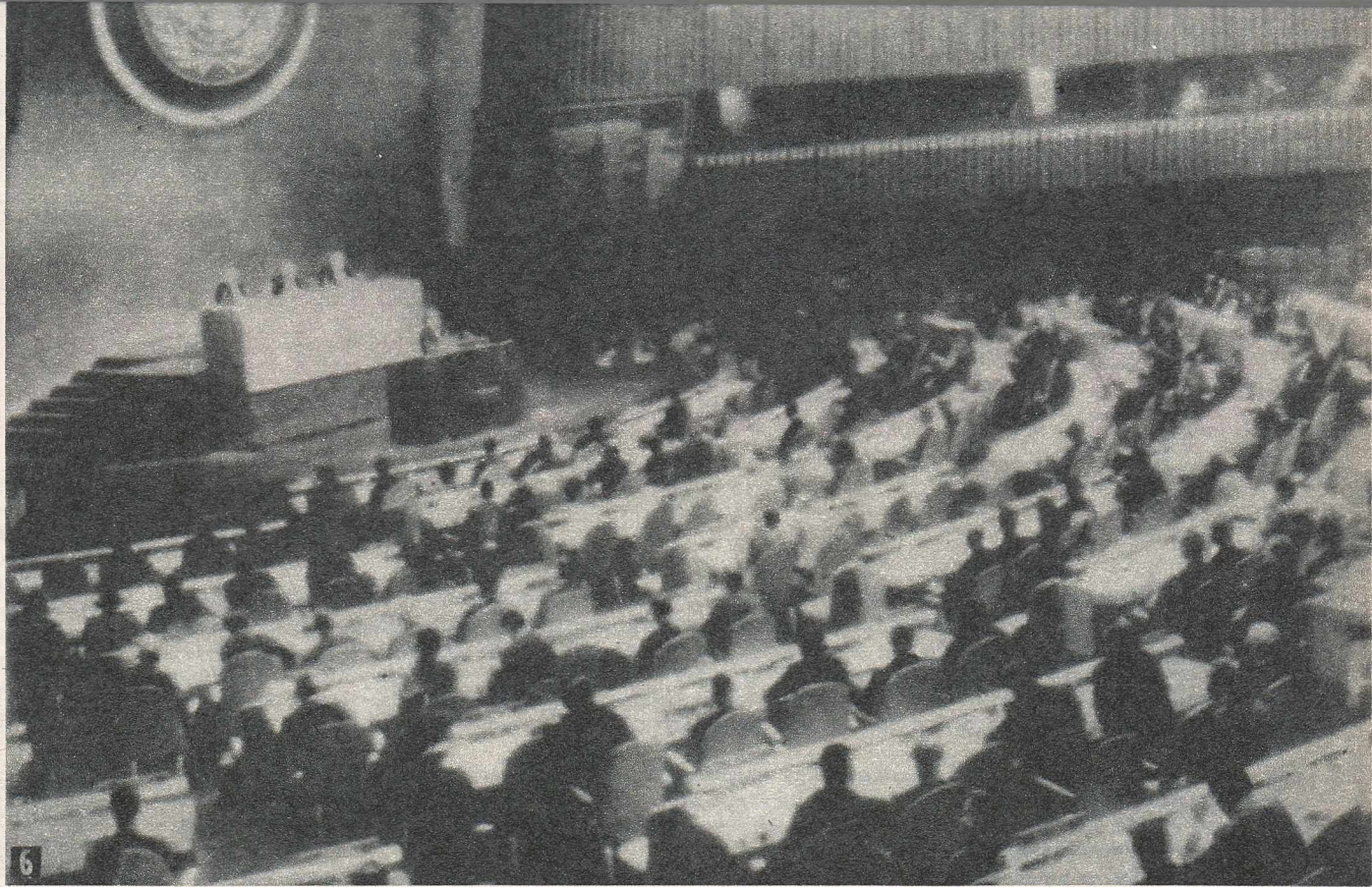
8) Pentru a se aminti de vechiul obicei potrivit căruia, în trecut, în Japonia cei ce mînuiau baloturile de orez erau angajați după criteriul capacității de a ridica deasupra capului greutatea de 65 kg, s-a instituit tradiția ca, în fiecare toamnă, să se organizeze la Tokyo o expoziție intitulată «Chikaramochi» (a avea putere) cu prilejul căreia au loc concursuri de ridicat baloturi de orez.

9) A devenit de mult o tradiție la München ca în fiecare an, în luna octombrie, să aibă loc «sărbătoarea berei».

5

6

7

8

un commando fantomă

CUM SE NAȘTE O IDEE...

CE ESTE O «ȘOPİRLĂ»?

Foc!

Gurile, pînă atunci mute, ale celor 4 200 de tunuri începură, la 23 iunie 1944, ora 4,25, să vorbească... Ofensiva sovietică «Bagration» era precedată de această cumplită pregătire de artilerie.

Vastele păduri mlăștinoase ale Bielorusiei, care în noaptea aceea dormiseră liniștite, învăluite în ceața subțire și călduță a verii, tresăriseră, trezite brusc de infernala canonadă ce zguduia pămîntul. Această ofensivă de vaste proporții, la care lucraseră apelați peste hărți sute de ofițeri timp de săptămîni de-a rîndul, avea să dea o nouă lovitură teribilă armatelor hitleriste în retragere.

Pregătită cu minuțiozitate, ofensiva ia amploare. Armata Roșie avansează în lupte singeroase pe vastul teritoriu cuprins în triunghiul Orșa-Bobruisk-Moghilev, străpunge în multe puncte dispozitivul de apărare hitlerist și în cîteva zile încercuiește mari unități dușmane. Astfel se desăvîrșește eliberarea Bielorusiei.

Grupul de armată «Centru» al Germaniei hitleriste suferise o grea înfringere. Întregul front se clătina. Resturi ale unităților germane dislocate sau distruse rătăceau sleite, fără speranță, prin codrii fără poteci, cu nervii măcinați de violența barajelor de artilerie, căutînd să-și salveze viața. Pe una dintre meandrele rîului Vilia, pe o insuliță, se întăriseră resturile unui batalion hotărît să reziste pînă la capăt. O luptă scurtă. Un ofițer nazist se împușcă. Nervii celor încercuți cedează și se predau.

Și aici ia contur, de aici pornește izvorul relatării de față. Interogatoriile unui colonel german și ale unui transmissionist-radio au dezvăluit lucruri foarte interesante, care puteau deveni de mare importanță pentru înaintarea sovietică. Astfel a luat naștere o strălucită operațiune a războiului secret, care a fost dezvăluită doar în ultima vreme.

Coloana capturată de trupele sovietice pe insulița de pe rîul Vilia primise de la marele cartier general hitlerist ordinul să se lase depășită de front. În adevăr, ei îi revenea o sarcină precisă, și anume de a organiza în spatele liniilor sovietice acțiuni de șoc, de diversiune.

ROCADĂ NEOBIȘNUITĂ

Înaltul comandament sovietic a apreciat just șansa ce i-o oferea întîmplarea și a exploatat cu abilitate situația confuză a naziștilor, regizînd o farsă de un fel deosebit: în regiune a fost introdusă o formație de germani antifasciști verificați și căliți în alte acțiuni, îndeplinite cu succes alături de Armata Roșie. Acționînd în uniforme germane și orientîndu-se după informațiile primite de la comandan-

tul real al batalionului, căzut prizonier, unitatea... a intrat în legătură radio cu înaltul comandament hitlerist, substituindu-se commando-ului. Pe lungimea de undă indicată de colonelul german s-a recepționat clar răspunsul:

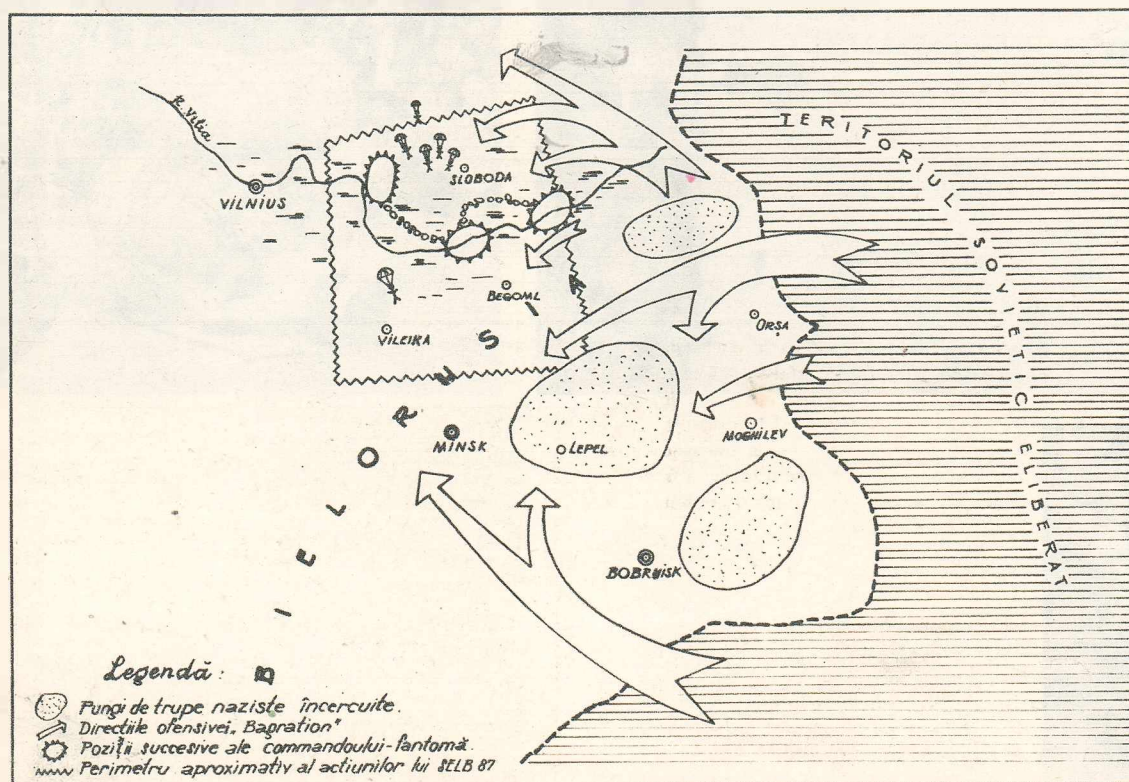
— *Achtung, Achtung! Weser cheamă SELB 87.*

Marele stat major hitlerist cerea amănunte despre efectivul, armamentul, poziția grupei, detalii despre mișcările trupelor sovietice....

În codul aflat de la colonelul prizonier se transmite la «centru» un prim mesaj. Date, desigur inexacte. Se cer hitleriștilor întăriri, muniții și ajutor medical pentru așazișii răniți.

Și trucul prinde. Punctual, la ora convenită, avionul promis parașutează obiectele cerute în perimetrul indicat, marcat în colțuri de focuri semnalizatoare.

Raza de acțiune a «commando-ului fantomă» a fost — după cum o dovedește harta alăturată — extrem de întinsă. Sînt marcate și locurile unde hitleriștii au parașutat întăriri... antifasciștilor.

Hitleriștii, neavînd nimic, căzuseră, așadar, în cursă: erau convinși că grupa lor lucra în spatele frontului sovietic. Un nou apel trasează chiar sarcini precise: se va atinge zona Vileika, se va dinamita linia ferată către Poloțk de către o grupă de sabotaj îmbrăcată civil, se va lua contact apoi cu «Șopîrla» la un punct determinat pe șoseaua către Smorgon. Dar cine era «Șopîrla»?

Un alt interogatoriu al colonelului german — povestește azi un supraviețuitor al acestei grupe de antifasciști germani, plutonierul-major Hans Adler, locuitor al orașelului Zeuthen, R.D.G. — a dezvăluit justetea prevederilor noastre. Naziștii posedau o întinsă rețea de colaborațiști, spioni și trădători recrutați dintre elemente declasate, contrarevoluționare, și pe ele se bazau speranțele lor legate de această «coloană-arici».

Și așa s-a mers mai departe în mistificarea dușmanului. Pionierii sovietici, chemați în ajutor, erau maeștri și în «focuri de artificii», nu numai în luptă. Au organizat admirabil, cu toată «recuzita» cerută de seriozitatea mizei, perfecte acte de iluzionism pentru agenții hitleriști din regiune. Așa-zise acte de sabotaj și diversiune, care rezistau atît controlului la sol, cît și detectării din aer. S-au incendiat depozite goale, s-au aruncat în aer poduri și căi ferate scoase din folosință, după ce se anunțase în prealabil statul major sovietic. Înșelăciunea era perfectă! Iar stagiul formației de comuniști germani în lagărele de prizonieri naziști, ca falși prizonieri, îi punea la adăpost de orice greșală de comportament.

«Șopîrlele» de care vorbeam mai înainte erau două. Fii ai unui mare latifundiar, izgoniti în 1917 de puterea sovietică, ei reveniseră în «patrie» în timpul vremelniceii ocupații germane, plini de ură contra puterii populare. Se ascuseră la ofensiva sovietică și apăruseră iar «la lucru», în spatele frontului. Dar existau și alții ca ei, desigur, care îi informaseră pe alte căi, încă nedescoperite, de locul întîlnirii cu presupusa formație nazistă. Aci, comandantul (substituit!) al formației a avut o sarcină dificilă, trebuind zile de-a rîndul să joace rolul unui veritabil ofițer german. Împreună cu «șopîrlele», commando-ul trebuia să dinamiteze poduri pe ruta spre Lepel. Zis și făcut. Dar numai după ce, în înțelegere cu înaltul comandament sovietic, s-au deviat toate coloanele pe alte rute, astfel ca dinamităriile să nu influențeze înaintarea Armatei Roșii.

Iată însă că un ordin hitlerist obligă grupa să se apropie de linia frontului. Germanii păreau nemulțumiți de activitatea de pînă atunci.

Commando-ul se afla în permanentă legătură prin radio cu înaltul Comandament german. La Berlin se primeau regulat știri despre «luptele» date de SELB 87.

FILME, FILME...

OGLINDA CU DOUĂ FEȚE

Michèle Morgan — cea de-a doua față a oglinzii lui André Cayatte — reflectând, prin contrast, urîtenia lumii de care a fost repudiată.

Puținătatea îngrijorătoare a premierelor cinematografice, tristul trac al distribuției, ne îndrumă pe aceleași cărări bătătorite, și de noi și de spectatori, constrinși, adică, să reluăm impresii mai vechi o dată cu riscul celui mai stinjenitor didacticism. *Oglinda cu două fețe*, film în reluare (criteriu absolut întâmplător), merită totuși să fie revăzut mai ales că dezvoltă cunoștința noastră recentă, și ea întimplătoare, cu André Cayatte, făcută prin intermediul televiziunii. Filmele lui Cayatte, între care și *Oglinda cu două fețe*, își seamănă în mod izbitor și suportă, laolaltă, vizibile influențe din partea profesiei

lui anterioare — avocatura. De aici unilateralitatea tematică a creației, verbozitatea tuturor filmelor sale — pledoarii generoase pe care le închină artei cu perseverența omului de legi.

André Cayatte trece nepăsător pe lângă noul val francez, ignorându-i nu numai moda (ceea ce e foarte bine) dar și înnoirile stilistice, rămânând fidel doar materialului cvasijudiciar din care se inspiră. Dar, cum nefericirile noastre personale n-au nimic de-a face cu arta pentru a ne petrece timpul liber în sălile tribunalelor, și, iarăși, cum acestea alcătuiesc, incontestabil, o zonă simptomatică pentru un anumit curs «al vremurilor și al oamenilor», André Cayatte nădărduește, și în *Oglinda cu două fețe*, să le dezvăluie în mod artistic.

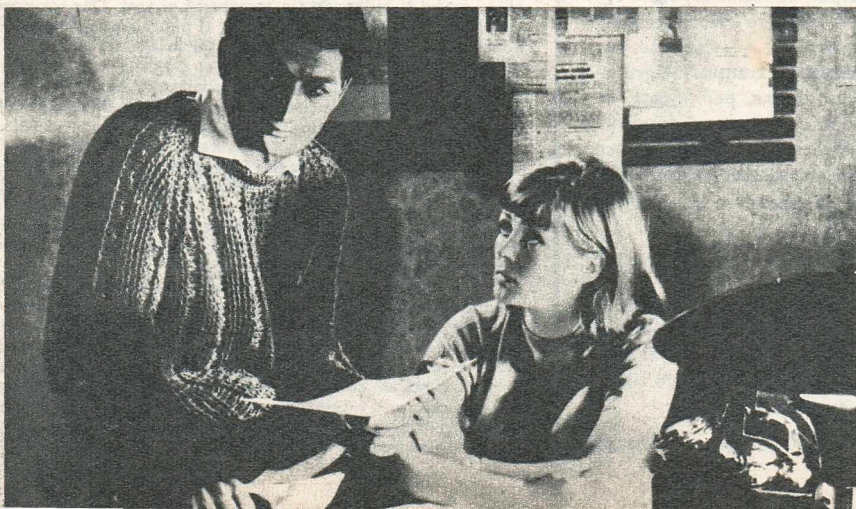
Cazul eroinei din *Oglinda cu două fețe* (Michèle Morgan) servește astfel ideile lui Cayatte. *Oglinda cu două fețe* simbolizează un abandon și o iluminare; o femeie își reface chipul (printr-o operație estetică) dar frumusețea este a sufletului, fără ca cineva din preajma ei să constate acest lucru și să-i acorde astfel înțelegerea, interesul sau prețuirea pe care le merită. Doar o dragoste uitată prinde să reînvie, cu o forță nouă, pentru a se frînge, și ea, nesperat și dureros de nedrept. Din nefericire, filmele lui Cayatte, care denotă un bun meșteșug, lasă un gust de cocleală pe cerul gurii: cadrele, de un cenușiu meschin, se tem de lumină; pretutindeni planează predestinarea și sentimentul frustrării. Michèle Morgan, Sandra Milo și regretatul Bourvil — într-unul din puținele roluri dramatice pe care le-a jucat — încearcă, cu un talent recunoscut, să dea strălucire unui film rece ca un imobil de justiție.

Napoleon T. IANCU

FRUNZA DE VIȚĂ

Deși prea puțin exigent, Felix Mariassy rămîne un comediograf plin de talent. Argumentul ni-l oferă, în ambele sensuri, a-

ceastă comedie intitulată «Frunza de viță», realizare care poartă amprenta îndemnării sale de invidiat dar și a unor neglijente fri-

Marga Barbu, tumultuoasa Aniță din «Haiducii», își pregătește reparația pe ecrane în viitoarele episoade ale serialului. Săptămîna nebunilor, Haiducii lui Șaptecai, Zestrea Domniței Ralu.

zînd ușurătatea. Din fericire, situațiile, caracterele și mentalitățile portretizate — inegal — de către Felix Mariassy își primesc certificarea artistică din partea aliatului dintotdeauna al comediei: risul, și nu numai așit. Căci risul, radios și tonic în primele părți ale filmului, răbufnit din constatări mai mult expectative, începe să pălească și să se stingă cu fiecare nouă dezvăluire. În schimb satisfacția moralistului va fi generată, în cele din urmă, de accentele tot mai incisive ale satirei. «Deceptionat», spectatorul rîde mai puțin; participarea spontană cedează participării reflexive, facilitind, desigur, atingerea scopului pregătit de regizor: spectatorul devine mai iscoditor, mai circumspect, mai intransigent; deoarece, Mariassy refuză, pur și simplu, acele principii ale îndreptării și salvării, cu orice preț, a oițelor rătăcite (de păstor, nu de turmă). Așa se explică de ce personajul principal al comediei, Csikibé Istvan, tinerelul și proaspătul redactor al unui ziar dintr-o mică localitate maghiară, își trădează, pe neașteptate, fondul său de licheluță arivistă. Obişnuți cu eroi pozitivi (!), prilej gratuit de identificare, spectatorul, ca și tineretul urbei respective, optează, de la bun început, pentru Csikibé. Prejudecățile noastre nu sînt și ale regizorului care-și batjocorește eroul cu o virulență perfect întemeiată.

Csikibé, prin natura împrejurărilor ca și a structurii lui funciare, învață să minuiască arma cu două tășuri a duplicității. Inaugurarea statuii din localitate («obiectiv cultural-turistic») constituie motivul decăderii treptate, morale, a eroului. Statuia, complet golașă, stîrnește gluma unui tovarăș cu răspunderi: «Nu cumva o să înghețe la iarnă?» De acum se dezlanțuie furtuna: «Nu mai există pudoare», scrie ziarul local (autor... Csikibé)... «În apărarea unei statuii», glăsuiește și articolul publicat într-un ziar din capitală (autor... Csikibé).

Csikibé așează deci, de la caz la caz, atitudinile cele mai avantajoase, iar efectele, dezavantajoase, nu pregetă să-și facă apariția. Cele două mari prietenii — a iubitei (Anca) și a spectatorilor — sînt ratate, dar eroul este nepăsător pînă la inconștiență. Chemat în Capitală («cadru cu perspective») Csikibé sugerează, la scară superioară, persistența țarelor morale. Filmul lui Felix Mariassy, «Frunza de viță», exemplu al unei simplități de limbaj, exprimă direct lectura problemelor dezbătute și a ideilor ridiculizate, servind astfel nota dominantă a comediei — realismul. O comedie amară din al cărei pahar cu otravă un strop se cuvine mai fiecăruia.

I. TOMA

Csikibé îi citește Ancsei din încercările lui literare, prolog al unei iubiri pe care Csikibé n-a știut s-o aprecieze.

SUCCESELE ANULUI

◀ Dramaticul film al lui Francesco Rosi, «Uomini contro», apreciat la Festivalul de la Veneția din acest an, se bucură de un binemeritat succes de public și de critică. Fotografia noastră înfățișează o scenă din timpul elaborării filmului: regizorul pregătește o secvență împreună cu marele actor francez Alain Cuny (Steiner din La dolce vita).

ACTORI ȘI ROLURI

Stefania Sandrelli, «serioasa Sandrelli» cum îi spun admiratorii, este, în aceste zile, în centrul atenției celor care iubesc filmul. La Roma, ca și în alte orașe, pelicula lui Roberto Scarsella, «O vară cu sentiment» (oarecare, de altfel), împinge oamenii în sală în primul rînd datorită numelui actriței scris cu litere uriașe pe toate panourile.

VORBITI

«FORTTRAN»

Dacă doriți să vă avântați în alte galaxii sau să realizați un mic film pe cont propriu, dacă vă atrage o incursiune în matematica modernă (fără de care, după cum știu azi și mic, și mare, pur și simplu «nu se mai poate») sau preferați să faceți cunoștință cu pictura metafizică a lui Chirico și «arta concretă» a lui Max Bill, dacă aveți nevoie în profesiunea dv. de elemente de programare a calculatoarelor electronice sau vă interesează ultimele noutăți... despre trecut (căci istoricii și arheologii descoperă mereu noi și uneori senzaționale documente și mărturii, în piatră sau în pergament), aceste curiozități multiple nu le veți putea satisface în nici o instituție de învățământ din țară, ca să spunem așa, *sub un același acoperiș*. Și este firesc să fie așa, deoarece fără specializare nu poate exista învățământ.

Dar tot atât de firesc este dorința de a evada din cercul, prin forța lucrurilor, restrâns de preocupări din profesiunea noastră, oricare ar fi ea. Fiindcă în zilele noastre, când specializarea se înstăpânește tot mai temeinic și sistem asurziti și orbizi de «explozia informației» ne aducem aminte, vrînd-nevrînd, de butada lui Bernard Shaw — «Știm din ce în ce mai mult despre din ce în ce mai puțin». Și oftăm.

Sau poate chiar pentru nevoile profesiei simțim nevoia să ne «reciclăm» — pentru a întrebuița un termen la modă — să cunoaștem «ultimul strigăt», să ne familiarizăm cu cele mai noi orientări în propriul nostru domeniu de activitate.

În acest context se înscrie și activitatea Universității populare din București, într-o dublă ipostază: în adevăr, azi, această instituție nu se adresează numai publicului larg, setos de cultură generală, ci și specialiștilor, cadrelor didactice medii, inginerilor și tehnicienilor.

«RECICLAREA» ÎNCEPE LA 30 DE ANI

— Anul acesta — ne-a spus acad. Remus RĂDULEȚ, rectorul Universității populare — am organizat, în colaborare cu Cabinetul Comitetului municipal P.C.R. București, un curs de econometrie, în care se prezintă probleme de mare importanță pentru activitatea economică: se utilizează metode de statistică matematică în economie, metode de analiză a producției, a costului, a cererii populației, modele de prognoză, modelarea creșterii economice etc. Veți putea aprecia mai lesne noutatea și utilitatea acestui curs dacă voi preciza că nici măcar un absolvent de institut de învățământ superior în vîrstă de 30 de ani (nu mai vorbesc de unul mai vîrstnic!) nu a auzit aceste probleme, pentru simplul motiv că ele nu figurau în program. Chiar și la Academia de studii economice, econometria nu se predă, mi se pare, decît de vreo cîțiva ani.

— Pe linia acelorași preocupări, ați introdus anul acesta și un curs de programare a calculatoarelor electronice?

— Întocmai. El se adresează inginerilor și tehnicienilor care simt o nevoie acută de ajutorul calculatorului în activitatea lor și sînt handicapați de faptul că nu știu să «vorbească» pe limba lui. Este un curs direct adaptat necesităților practice, deoa-

rece urmărește familiarizarea cu programarea, de exemplu, în limbajul «Fortran», pe tipul de calculator IBM al Centrului de calcul al Universității-București.

MATEMATICA LUI PAPA N-A MURIT, DAR...

— Ne preocupă mult — a continuat acad. Remus Răduleț — problema «reciclării» profesorilor de liceu. Să luăm, de pildă, matematica. Această «filieră» a tuturor științelor mature suferă sub ochii noștri transformări adînci. Ea a încetat să fie numai studiul relațiilor cantitative între fenomene și al formelor spațiale — așa cum am învățat în școală — ci tinde să cuprindă noi și noi domenii, în care nu se mai operează numai cu elementele «număr», «mărimă» etc. Acestea pot să lipsească cu desăvîrșire — și există operații interesante cu elemente care nu sînt numere și nici mărimi. Aș cita ca exemple teoria mulțimilor și teoria grupurilor, și așa adăuga, de la «marginea» matematicii, logica matematică.

— Este fenomenul pe care revista «Paris Match» — într-un număr recent, închinat în mare parte acestei probleme (dovadă a «prizei» la public) — îl denumea în mod voit exagerat, dar sugestiv: «Matematica lui papă a murit»...

— Da, un fenomen foarte interesant. Copiii de școală — la noi și aiurea — sînt mai familiarizați cu noile noțiuni decît dascălii lor mai vîrstnici, care nu predau chiar matematica. Cit despre bieiții părinți, fie ei ingineri sau profesori, pur și simplu nu-și mai pot ajuta copiii cînd le cer o mîină de ajutor în noua matematică... Iată deci auditoriul potențial al ciclului nostru consacrat matematicii moderne: profesori de liceu interesați să-și pună la zi cunoștințele, dar și părinți dornici să-și ajute copiii... și să se ajute pe ei înșiși.

Cursurile noastre de perfecționare pentru cadrele didactice și pentru ingineri și tehnicieni — a continuat interlocutorul nostru — nu pot fi privite în afara contextului lor firesc: nevoia imperioasă de oameni calificați, cunosători ai noului, nevoie mereu crescîndă pe care o resimte economia națională. Nu este un secret pentru nimeni că există mari uzine în țara noastră, care, fiecare, a costat miliarde și în care hotărîrile continuă să se ia după «intuiție», după ochi, însă nu pe baza cunoașterii consecințelor alternativelor deduse prin metodele matematicii și ale tehnicii de calcul. Firește, aceste metode nu se pot introduce peste noapte, printr-o hotărîre de sus, ci doar printr-o acțiune perseverentă, la scara întregii țări, acțiune la care Universitatea populară dorește să-și aducă modesta ei contribuție — a încheiat acad. Remus Răduleț.

DE LA MONDRIAN LA ORAȘUL NĂSCUT LA POALELE HIMALAYEI

Nimic nu ar fi mai departe de adevăr decît a ne imagina această originală instituție de cultură bucureșteană — cu care ne-am obișnuit cu toții, dar care an de an ne aduce atîtea noutăți — ca o simplă anexă,

Dacă nu, puteți învăța această limbă a secolului, limbajul calculatoarelor electronice, la Universitatea populară din București.

Și tot acolo puteți turna singuri un «film de autor», puteți da o raită în străvechea Luteție sau în megalopolisul mileniului trei, puteți învăța să depanați blocuri de baleiaj sau tuburi cinescop, și puteți afla cîte ceva din bucuriile și necazurile erei «exploziei informației».

E GREU SĂ FII ELEV ÎN CLASA A VII-A

Nu are rost, și nici nu ne-am propus aici, să cităm extensiv din programul Universității pe 1970—1971 (cicluri întregi sînt dedicate istoriei și culturii patriei), ci numai să reliefăm unele sensuri și semnificații majore, poate ascunse la prima vedere. Căci chiar un curs, aparent atît de banal, ca cel de stenografie are o istorie a sa.

«Cînd mă aflu la specializare, la doctorat, la Politehnica federală din Zürich, acum aproape patru decenii — își amintește acad. Remus Răduleț — am constatat cu uimire că în timp ce eu mă chinuiam să iau notițe, cuvînt cu cuvînt (la un curs pe care nu puteam să-l audiez în țară fiindcă nu se preda), marea majoritate a colegilor mei mai tineri, cam trei pătrimi din an, stenografiau. Vă dați seama de avantajul lor asupra mea...»

La acest punct, cititorii vor exclama probabil: «Absurd! Studenții noștri să învețe să stenografieze?! Ei n-au timp nici să-și tragă sufletul, săracii! Programa este atît de încărcată...» Da, adevărat. Și aceasta nu e vina nimănui. Este vina acestui «sfîrșit» de secol a cărui caracteristică pregnantă este poate tocmai «explozia informației». Trebuie să știi atît de mult... Indiferent dacă ești operator la un mare combinat chimic, cibernetician, mecanician pe un diesel electric, academician sau elev în clasa a VII-a. Este greu, dar este și frumos, pasionant. Însăși extinderea actuală a Universității populare bucureștene, programul ei bogat, care face atît de dificilă alegerea, reprezintă un semn al timpului. E ceva foarte nou. Dar și ceva «vechi». Înnodarea unei tradiții.

Cititorii, să nu zicem vîrstnici, ci — mai blînd — trecuți de prima tinerețe, își amintesc desigur de marea de capete, de înghesuială și ghionții încasați la intrarea în Sala Dalles, în anii antebelicici.

... Vorbește Vianu despre «definiția omului...»

— Să intrăm, mă.

— Exclus. Nu putem pătrunde.

— Să încercăm totuși...

Mi-aduc bine aminte: o seară de iarnă cenușie, mohorică. Tristețea se pogorîse și în sufletele oamenilor. Era prin 1939 sau 1940... Vremuri grele. Dar înăuntru vorbea Vianu despre om și umanism.

Veți spune că este o altă poveste. Alte timpuri, altă «universitate populară». Firește. Cea de azi este o universitate pe măsura capitalei României socialiste. Și totuși, cînd părăseam deunăzi sala Dalles — vă asigur că nu spun asta din gazetărească poztivire — mi-am amintit și de iarna aceea mohorică, de vechiul Dalles, și de veșnica curiozitate a omului pentru lumea care-l înconjură.

de Valeriu CRISTEA

„HAMLET“ într-o nouă ediție

Editura Univers, în colaborare cu Teatrul Național «I.L. Caragiale», a inaugurat de curînd o nouă colecție, deosebit de utilă, intitulată *Thalia*. Din programul celor mai apropiate apariții viitoare cităm: *Danton* de Camil Petrescu, *Viața e vis* de Calderon de la Barca, *Ploșnița* de Maiakovski și (ceea ce constituie o veritabilă surpriză) *Așteptindu-l pe Godot* de Samuel Beckett. Pentru primul număr al colecției nu se putea face o alegere mai bună decît cea care s-a făcut, retipărindu-se, într-un format elegant și de o ținută grafică aleasă, *Tragedia lui Hamlet, prinț de Danemarca*, în traducerea lui Vladimir Streinu. Se reia astfel partea de text românesc din monumentală ediție bilingvă din 1965, text lucrat cu migală de artizan și inspirație de poet și împingînd exigența pînă la scrupulul de a obține în tălmăcire un număr de versuri cît mai apropiat de cifra care însumează pe cele ale originalului (același lucru și pentru silabele din vers) și reușita pînă la astfel de realizări excepționale cum sînt, printre multe altele, dialogul dintre Hamlet și Horațio din actul I, scena 2: «Hamlet: ...De ce-ai venit, te-ntreb, din Wittenberg? Horațio: Un gust de hoinăreală, — alteță. Hamlet: Dușman să-ți fii, și n-ai vorbi așa; / Oricum, urechea tot nu-mi vei sil! / Să-asculte pîri ce singur ți le-aduci; / Știu prea de mult că nu ești un hoinar. / Dar ce-ai venit să faci în Elsinore? / Știința-ai se suge din butoi» sau jurămîntul de răzbanare al lui Hamlet (același act, scena 5): «Voi, ordii ale cerului! Pămînt! / Să chem și iadul! Inimă, fii tare! / Iar voi, o! mușchi, să nu-mi îmbătrîniți. / Rămîneți dîrji! Să-mi amintesc de tine! / Da, duh sărman, cit ținere de minte / Va fi-nlăuntru- acestui glob de tină / Hodorogit. Să-mi amintesc de tine! / Din tablele aducerii aminte / Voi șterge orice zilnice-nsemnări, / Citate vechi, păreri și suferințe / Pe care gîndu-mi tînr le-a-ncrestat; / Și-n mîntea mea, scriptură sfîntă, numai / Porunca ta, ferită de-orice-adaos, / Ea singură va sta: da, jur pe cer! / Fățarnică muiere ucigașă! Suris viclean, o! blestemat suris! / Aceasta, iată, trebuie să-nsemn, / Că poate fi și zîmbet ucigaș; / Sau, cel puțin, se poate-n Danemarca. (Scriind:) / Așa; te-am așternut, prea scumpe unchi. / Și-acum din nou la marele cuvînt: / Adio, dar! Să-ți amintești de mine». / Da, am jurat.» Din monumentală ediție de acum cinci ani s-a tras, așadar, o plăcută ediție de buzunar și faptul merită semnalat cu atît mai mult cu cît de mai multă vreme se simțea nevoia unei retipăriri a lui *Hamlet*. Căci, spre onoarea publicului cititor, toate edițiile precedente din *Hamlet* (și nu au fost puține) s-au vîndut pînă la ultimul exemplar.

Hamlet este unul dintre puținele personaje literare pe care cititorul șovăie să le ia ca atare: într-atît de coplesitor e sentimentul de viață pe care ele ni-l dau, atît de mult ne recunoaștem și ne «infiltrăm» în ele. Lectura piesei prilejuiește o miraculoasă osmoză a sufletelor, cititorul și protagonistul sînt mai mult ca oricînd una; după cum spune actorul Radu Beligan într-un succint comentariu imprimat pe coperta a doua «nici un alt erou shakespeareian nu ne este atît de aproape, nu face atît de intim parte din noi înșine, nu ne îndeamnă la o atît de totală identificare cu el, ca Hamlet. Iubim ceea ce iubește Hamlet, urim ceea ce urăște el, punem ca și el sub semnul îndoielii evidențele». Ceea ce ni-l apropie pe Hamlet pînă la contopire e în primul rînd caracterul modern al conștiinței și al atitudinilor sale. Eroul cunoaște autoironia (caracterizîndu-l pe nou regu în comparație cu cel defunct el spune: «...frate bun al tatei, însă / Venindu-i lui cum vin lui Hercul eu»), își invită prietenii, în ciuda diferenței de rang, să-l trateze ca pe un egal («Vreau schimb de dragoste între noi») și mai ales revelă în vorbele și actele sale o uriașă luciditate. Cînd Polonius îi spune (scena sosirii actorilor) că aceștia vor fi tratați după merit, Hamlet replică: «Cu mult mai bine, omule, pentru Dumnezeu! Îngrijit după cum merită, care om ar scăpa nebiciuit? Este una dintre frazele cele mai profunde, cu cele mai bogate implicații din întreaga piesă. La scăpărarea ei de fulger ne apare dintr-o dată toată «subterana» noastră, toate acele lucruri din care, după cum vă spune mai tîrziu cunoscutul personaj dostoievskian, «adună tare mulțoșoare orice om cumsecade». Luciditate exacerbată care explică de altfel și cea specifică paralizie a gestului, încetineala cu care acționează Hamlet. Nu e vorba — după cum s-a afirmat — de o nehotărîre caracteristică eroului, ci de faptul că atunci cînd orice mișcare fizică sau psihică se reflectă ineluctabil pe marele ecran al conștiinței, omul își pierde spontaneitatea, explozia actului. Într-un alt plan, grotesc și tragicomic, cu mult mai tîrziu, și omul din subterană, celălalt mare hiperlucid al literaturii universale, va întîmpina multe dificultăți cînd va încerca să-și pună în aplicare propriile sale planuri de «răzbanare».

„IUBIRE PENTRU IUBIRE“

de Sanda FAUR

În prima seară a celei dintii dintre premierele stagiunii bucureștene am ascultat, în fața Teatrului «Bulandra», cea minunată muzică ce ni se părea, vai, cam de mulțor uitată, muzica întrebărilor febrile și nerăbdătoare a căutătorilor de bilete, am văzut o lungă coadă penitentă la casă, am regăsit spectatorii infometați de teatru învîrtindu-se ațerați și gătiți prin foaiere și am simțit cu claritate că, orice s-ar spune, omul nu se va sătura niciodată de scenă. După ce și-a încheiat stagiunea cu fascinantă meditație asupra condiției umane din «Leonce și Lena» și cu imensul hohot de rîs al «Puricelui în ureche», Teatrul «Bulandra» își deschidea iar brațele către publicul său, chemîndu-l la «Iubire pentru iubire», titlu care promitea, desigur, mult, dar nu mai mult decît făgăduiește arta făcută întotdeauna cu adîncă seriozitate pe această scenă. Nu știu exact cît cunoștea publicul nostru despre acest domn englez William Congreve, bun amic cu Swift și monden om de lume, care începea să scrie la 23 de ani și se plictisea la 30, adică exact în 1700, încetînd complet să scrie după cele cîteva piese de teatru și un roman al său. Nu știu dacă pozele din vitrină, în care actorii — se vedea — nu purtau nici un soi de perucă (cel mult bărbile proprii!), iar costumele aveau o notă de tantast carnavalesc cu destule aluzii la pantalonii evazați și la floricelele hippy la modă, nu știu dacă ele lămureau publicul că intră la o comedie de epocă, care plăcuse grozav la premiera sa, în 1695, și care a plăcut și în 1965, la Old Vic, în spectacolul în care juca și Laurence Olivier. Nu știu exact ce aștepta publicul de la această piesă care spunea despre sine doar că este o comedie — deși, să recunoaștem, iată un argument puternic acum, cînd oamenii încearcă o atît de mare nevoie de rîs. Știu un sin-

de Teodor MAZILU

Îngerul de meserie

N-aș fi crezut că a fi un individ angelic poate deveni la un moment dat o meserie la fel de bănoasă ca oricare alta. Individul de care mă ocup acuma e înger și nimic altceva. N-am să mă refer la ochii lui întotdeauna albaștri și nici la privirea lui, în mod sistematic curată. Am să mă ocup de viața pe care o duce acest înger. Căci gura de om, gura de înger, tot cer de mâncare.

Ce face acest înger? Cu ce se ocupă? Din ce trăiește?...

Îngerul și-a ales o meserie pe măsura exactă a ochilor lui albaștri și în mod constant curățat. Puritatea. Cu asta se ocupă, din asta trăiește. Unii trăiesc din muncă, alții — din pensii, o parte — din ceea ce le dau părinții; ei bine, individul nostru trăiește din puritate. Și nici măcar nu trăiește prost. Când îl vezi atît de elegant, de îngrijit îți vine să spui că puritatea asta cîntată de poeți pe toate drumurile e a dracului de rentabilă. În primul rînd, îngerul caută puritatea cu limba scoasă. Trebuie să recunosc că în acest domeniu aruncă în luptă o energie și-o fantezie de care puțini escroci s-au dovedit apti. Caută puritatea și-n piatră seacă. În materie de amor, deși îngerul nostru e trecut binișor de patruzeci de ani, n-a obosit căutînd puritatea. E foarte exigent — mereu e nemulțumit și de aceea își ia calabalicul și sună la ușa altei garsoniere unde speră să găsească și mai multă puritate. Nu găsește nici acolo atîta puritate cît consumă dumnealui și atunci — lacom și abil — se mută în altă parte. Dacă e nevoie se duce și-n provincie, numai puritate și bani de buzunar să fie.

Cu meseriile procedează la fel de gingaș și de îndurerat ca și cu femeile. Tot puritate, bat-o Dumnezeu s-o bată, caută și aici. Își caută vocația. De treizeci de ani o caută, și tot de treizeci de ani n-o găsește... Mereu e ceva care nu-i place. Mereu își dă seama că el nu dă totul, că el ar putea mai mult...

Tot din cauza purității, n-are nici un prieten. Toți prietenii l-au dezamăgit. Nici unul n-a corespuns înalțelor lui exigențe. A rupt toate relațiile. Vrea o relație foarte pură, și în vîlmășagul acestei metafizice zbateri a uitat să dea înapoi banii pe care i-a luat cu împrumut.

Stă singur cu puritatea lui și o ronțăie de ani de zile... Stă singur și se hrănește cu excelența părere pe care și-a făcut-o despre sine... Cum Dumnezeu nu i se face lehamite de atîta puritate?

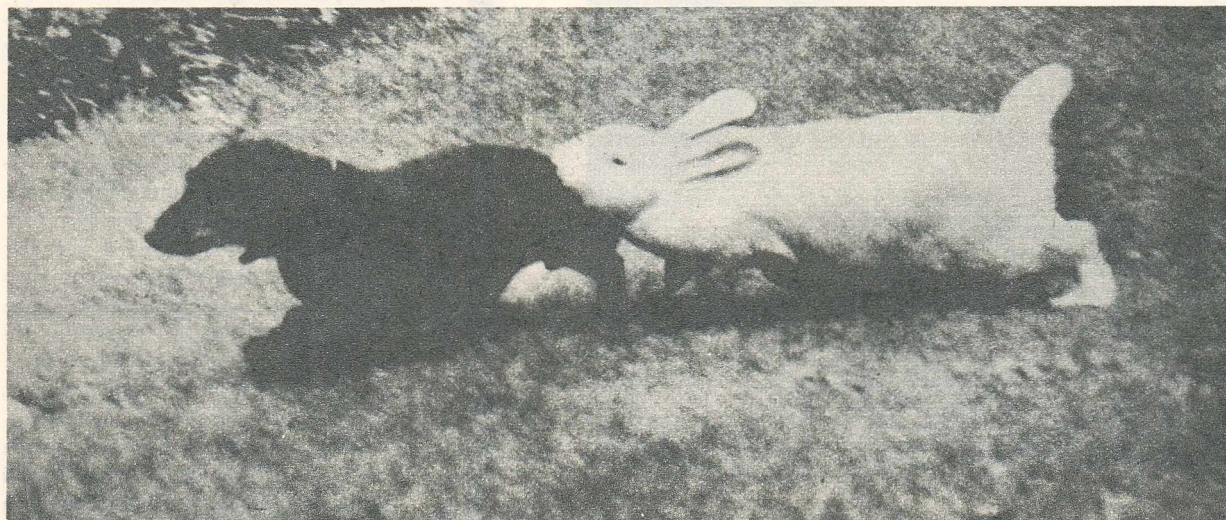
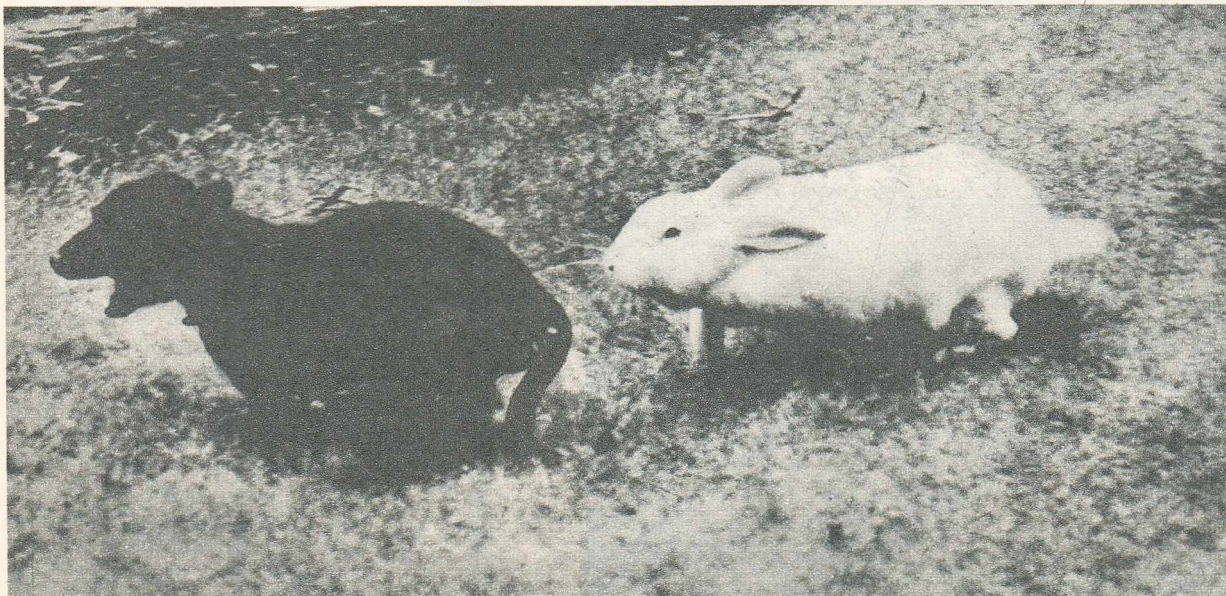
▲
Iar cîteodată,
însăși
victima
își sufocă
cuceritorul...
(Mariella
Petrescu
și Octavian
Cotescu).

gur lucru: că ieșind de la spectacolul lui Emil Mandric am rămas mai ales cu surprinzătoare senzație de modernitate a acestei comedioare galante, în care se desfășoară tot timpul un cadru picant al iubirilor, mai mult sau mai puțin adulterine. În lumea aceasta de aristocrați de salon, existența pare a se învîrta numai în jurul amorului, nevasta își înșală bărbatul bătrîn și zaharisit cu valetul — și nu numai! — sora ei, care a consumat deja un soț și o moștenire, face din nurei ei o veșnică nadă pentru viitorii moștenitori, fetișcana crescută în castelul de la țară are simțurile aprinse și nopțile populate cu vise rătăcitoare, seducătorul de carieră profesează cultul discreției... indiscrete și chiar junele prim, realmente îndrăgostit, e un jouisseur care și-a pierdut și ultimul șfanț în chefuri și gesturi nesăbuite. Dar ochiul acestui dandy cinic și spiritual care a fost Congreve a văzut că, de fapt, toată această horă nebună în jurul amorului e de fapt un joc gol, gratuit și plictisit, perechile se prind în dansul acesta în virtutea unei inerții salonarde, iubirea în sine, chiar și cea carnală, a încetat de fapt să-i intereseze, eroii au ostenit pînă să și îmbrace jocul în celebra ipocrizie englezească, și iată că în această piesă, de fapt, jocul de-a dragostea e un ceremonial de salon, gol și exasperat — gesturile s-au golit de simțire, totul e un soi de carnaval, petrecut printre boschetele unui parc englezesc bine tuns cu mașina. Acest plictis și această exasperare a eroilor sînt exprimate deschis în monologul lui Scandal, raisonneur-ul cinic și mușcător al piesei, care și el săvîrșește gesturile seducției erotice cu un imens căsac cu o imensă dezabuzare.

Firește, Congreve a știut că pe lumea asta, și mai ales în lumea lui, nu totul e o joacă într-un picior «de-a-hai-să-ne-prefacem-că-ne-iubim» și că, pe undeva, bine ascunse sau chiar mai la vedere, zac interesele, zace setea de bani și — în misogin cum se afla — le-a făcut pe femei mai ales să poarte grija banilor și a aranjamentelor oneroase. Pînă și Angelica, pura Angelică, ajunge prin tertipurii să-și obțină iubitul și moștenirea acestuia. Spectacolul lui Emil Mandric nu ocolește de loc acest aspect și, fără a-l sublinia cu ostentație, fără îngroșări, îl așază la locul care i se cuvine, restituind astfel comediei și tentele ei de zeflemea și ironie cu care un om de lume își trata lumea sa. Și după ce a creat această atmosferă de bal mascat — care-și va cîștiga, sînt sigură, cu vremea, și picătura sa de nebunie — și după ce a colaborat cu Dușan Ristič la acele costume-șoc pline de haz și insinuări, iar cu Florica Mătureanu și Dan Jitianu la cele două decoruri de un laconism britanic plin de ironie, regizorul ne-a pus față în față cu bunii actori de la «Bulandra». Căci piesa lui Congreve e poate în primul rînd o piesă de caractere: autorul a construit cu generozitate vreo zece roluri de aproape aceeași importanță, fiecare are timp și spațiu să se desfășoare, și gîndiți-vă ce se întîmplă cînd pe scenă se desfășoară simultan Fory Etterle și Octavian Cotescu, Petre Gheorghiu și Emmerich Schäffer, Ion Besoiu, Florian Pittiș și Aurel Cioranu, cînd alături de Lucia Mara și Mariella Petrescu strălucește farmecul invitatei teatrului, Carmen Stănescu, și cel nițeluș aspru al tinerei Ioana Casetti...

Un joc perfect de echipă, o picătură de spiritualitate stranie la Schäffer, alta de candoare dulce, șolțică, la Pittiș, o mască savantă și un sîsiit amuzant la Etterle, o veșnică mirare perfid simulată la Cotescu, o explozie de senzualitate crocantă la Mariella Petrescu. Totul merge bine laolaltă, totul e bine încheșat, totul curge pe scenă, și vine spre noi să ne amuze pentru două ceasuri.

▲
D-na Frail
(Carmen Stănescu)
e gata să atace
un nou
viitor soț,
ce are
în perspectivă
o moștenire
bogată
(Aurel Cioranu).

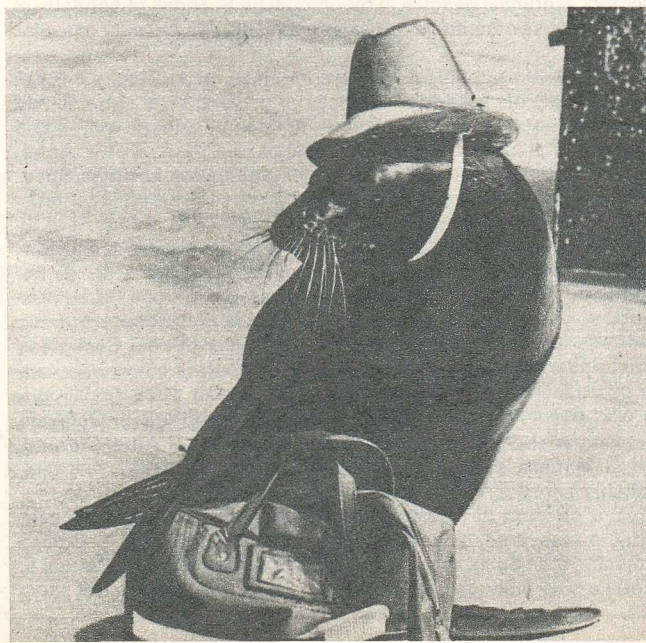
vițăvercea...

Și uite-așa! Intr-o bună zi, cuprins de o ură sfântă, Samson s-a răzvrătit și — fără rezerve — a trecut de partea furioșilor, a nonconformiștilor, a protestatarilor. Samson nu mai recunoaște nici legile oamenilor, nici pe cele ale naturii, nici pe cele ale cinegeticii, nici ale moralei, nici tradiții, nimic, nimic, nimic. Până când o să-și mai permită domnul Henry, șoricarul nesuferit, să-l terorizeze, în numele nu știu cărui «așa a fost mereu»? Până când o să dispună nepedepsit de dreptul lui la viață și la ronțăit în tihnă o foaie de varză? Când, cine și de ce a decretat că Henry șoricarul are dreptul să-l înhațe pe Samson iepurele și când, cine și de ce a spus că lucrurile n-ar putea să arate tocmai invers?

Nu, nu! Lucrurile pot arăta și tocmai invers. Iar fotografiile noastre nu fac decât să ateste treaba asta, oricât de incredibilă ar părea.

bun voiaj, mister Dust!

Și-a luat pălăria
și valiza, baston n-are,
și a pornit în călătorie
pe calea aerului
de la San Diego
— California —
la Aurora — Ohio.
Vă rugăm să binevoiți
a observa
că onorabilul mister Dust,
cunoscută vedetă
de acvariu,
nu a uitat
să-și pună în bagaj
periuța cu care-și dichisește îndelung
mustățile
atunci când apare
în public.

Poștaşului îi este tot mai greu să dea răspunsuri tuturor solicitanților la această rubrică. Din acest motiv va lămuri unele probleme în mod operativ, în cazul când se telefonează la 15 42 64 (între orele 7.30 și 10) și va trimite răspunsuri — prin poștă — de preferință în cazul când cei interesați vor să afle unele amănunte despre asigurările de bunuri și de persoane practicate de ADAS vor renunța la anonimă. Tuturor celor care au întrebat de ce nu se mărește spațiul acordat acestei rubrici, le răspund rugându-i să privească... în jur! Se publică o varietate atât de mare de materiale, pe diferite probleme, încît spațiul acordat «Poștei ADAS», în acest context, este mai mult decît satisfăcător. Dar, dacă vom gospodări bine fiecare rînd...

TUTI MAFTOIU, Loco. O măsură de prevedere pentru ca fiii dv. să primească o anumită sumă, la o dată ce doriți să o stabiliți de pe acum, poate fi luată prin încheierea ASIGURĂRII CU TERMEN FIX. Suma asigurată poate fi de 10 000 de lei sau mai mare, crescînd cu fracțiuni de cîte 5 000 de lei. Aceasta se plătește persoanei înscrise în poliță (ca beneficiar) la expirarea asigurării. Primele de asigurare se mai pot plăti anual, semestrial, trimestrial sau lunar. Ele se calculează ținîndu-se seama de vîrsta asiguratului la încheierea asigurării, de durata asigurării, durata plății primelor și — desigur — de valoarea sumei asigurate.

VASILE ALBALA, Loco. Nu aveți dreptate. Asigurarea de accidente se poate încheia și pentru sume convenite cu Administrația Asigurărilor de Stat, nu numai pentru sume fixe (10 000 de lei pentru invaliditate permanentă totală și 5 000 de lei pentru deces — sau dublul ori triplul acestor sume), așa cum afirmați dv. La stabilirea primei se ține seama și de profesie nu numai de locul de muncă.

G.C., Iași. Vă comunic următoarele: asigurarea autoturismelor se poate încheia atît pentru cazurile de avarii (deci, separat), cît și pentru cele de despăgubiri civile. Se poate încheia, desigur, și o asigurare pentru ambele situații. Reflecțați și hotărîți!

EXCELENTO CANTABILE!

de E. DASCĂLU
Fotografii de Elena GHERA

Din vremea, nu prea îndepărtată, când se îndeletniceau exclusiv cu acompaniamentul în spectacolele altora, au păstrat, toți laolaltă și fiecare în parte, cel puțin două calități — rarissime în lumea estradei — modestia și discreția. Două calități care, după părerea noastră, au fertilizat terenul pentru trecerea grupului «Cantabile» de la acompaniament la spectacole proprii. Dar despre epoca în care era doar o formație «de ison» mai trebuie spus un cuvânt. Să-l lăsăm însă spus — univoc — de alții:

Josephine Baker, pe scena ultimei ediții a «Cerbului de aur», cu un gest larg și elegant către grupul acompaniator: «Mulțumesc acestor șase magnifici...»

Connie Francis, după neuitatul ei recital de la același festival: «Ceea ce regret, e că în programul meu am avut partituri de acompaniament vocal doar pentru două bucăți. Dacă aș fi știut ce poate «Cantabile», aș fi venit cu aranjamente de sextet vocal pentru întregul repertoriu...»

Marie Lafôret, cu același prilej: «Pentru prima oară în cariera mea artistică am cântat o piesă (referire la fermecătoarea «Luciana» — n.n.) acompaniată fiind de o formație corală. Sînt extrem de satisfăcută de experiența și de colaborarea cu «Cantabile»..

Și, în fine, tot la vremea în care «Cantabile» acompania doar, trebuie să ne întoarcem ca să ne explicăm, măcar în parte, setea nepotolită de diversitate și de nou care-i animă deopotrivă pe cei opt — apar predilect în formație de șase — în alcătuirea propriului repertoriu. Le-au trecut prin mîna atîtea partituri, în atîtea stiluri interpretative — de la chansonul Josephinei pînă la tangoul explozivului Raphael, încît, credem noi, aici trebuie căutat unul dintre izvoarele explorărilor pasionate ale grupului «Cantabile» în cele mai neașteptate zone ale creației muzicale, de la preclasic la ultramoderni. Se înțelege însă că hotărîtoare în profilarea repertoriului rămîn solida cultură muzicală a membrilor grupului, cultul lor pentru valorile autentice. Doar așa ne vom lămuri prezența în repertoriul lor actual și de perspectivă a unor prelucrări din Vivaldi, Purcell, Bach, Gluck (solo. Smaranda Toscani), alături de prelucrări de folclor românesc ca Mugur-mugurel, Pastorală, Paparudele, Ciuleandra (incluse în discul «Electre-cord» intitulat «Roumanian Pop Music», dar de pe coperta căruia numele «Cantabile» a fost, foarte regretabil, omis); prezența parodiilor de un scînteietor umor muzical după arii celebre din Trubadurul, Carmen (solo, Mircea Mihalache), Rigoletto și a pantomimei (imaginați-vă o formație vocală completamente... mută) după «O noapte furtunoasă», alături de șlagăre (pe cît ne este posibil am evitat folosirea cuvintelor «muzică ușoară», improprii și demonetizante pentru arta autentică) ca Malaguenia, Lady Mary sau Amo te, solo te.

Formație de tineri într-o foarte largă accepție a cuvîntului, «Cantabile» s-a lăsat și ea sedusă în încercarea de a folosi vocea omenească altcum decît ca voce omenească. Ca instrumente de suflat din lemn uneori, ca instrumente cu coarde de ciupit alteori, iar cîteodată chiar ca instrumente muzicale încă neinventate... N-au pretenția de a fi deschizători de drumuri. Dimpotrivă, sînt gata să se plece cu respect în fața unor pionieri precum Swingle Singers. Dar nici nu pastîșează, nici măcar sub pretextul «inspirației». «Cantabile» își caută, cu trudă multă, căi proprii de exprimare. Asta nimeni nu o poate contesta.

Și ce este de fapt propriu grupului «Cantabile»? Vocile frumoase, bine dozate și per-

fect armonizate, cu efecte sonore surpriză, de la coloratura sopranei Smaranda Toscani pînă la vibrația basului Dorin Munteanu? Sau fantezia, grația, rafinamentul nuanțurilor? Sau îmbinarea savantă a expresiei muzicale cu arta actoricească? Cine știe? Oricum, în cuvinte e greu să convingi. O asemenea prezentare s-ar fi încheiat, firesc și folositor, cu argumentul suprem: „...ascultați acum piesa, cutare, de cutare, în interpretarea grupului vocal «Cantabile»!“ «Neputincios, ia-tă-l pe semnatarul acestor rînduri regretînd, pentru prima oară în viață, că lucrează la o revistă scrisă și nu la televiziune, radio, «Electre-cord», fie și la o fabrică de benzi de magnetofon, dacă așa ceva există. Autorul textului o invidiază pe însăși colega sa, foto-reportera, care a avut mai multe posibilități să prezinte figurile membrilor ansamblului pe care, fără nici o reticență, îl denumește «Excelento Cantabile».

▲ Soprana Smaranda TOSCANI, demnă continuatoare a tradițiilor unei cunoscute familii de muzicieni români, artistă lirică a Studioului Conservatorului «Ciprian Porumbescu», îndrumătoarea și sufletul grupului.

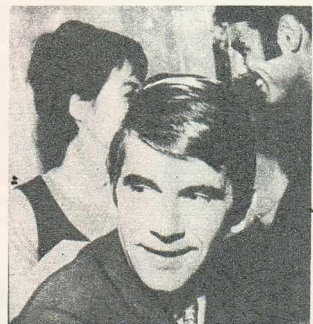
▲ Tenorul Mircea MIHALACHE. Tenor, dar dacă vrea e și «soprană» luînd acute de o uimitoare strălucire, rafinatul umorist al grupului.

▲ Soprana Ileana STROE, membră a Corului RTV. Privindu-i ochii, nu știm dacă numai în glumă colegii ei din grupul «Cantabile» i-au propus să se pregătească pentru rolul Doamnei Butterfly.

▲ Altista Ani MOLLA, artistă lirică a Studioului Conservatorului «Ciprian Porumbescu».

▲ Magda BUCIU, soprană și — atunci cînd e nevoie — pianistă acompaniatoare, profesoară de muzică.

▲ Basul Dorin MUNTEANU, profesor de vioară.

▲ Tenorul Octavian MARTIAN, artist liric al Studioului Conservatorului «Ciprian Porumbescu».

▲ Baritonul Nicu MOROAICĂ, student la conservator.

A APĂRUT DETERGENTUL ANULUI 1970

Noul detergent lichid
reînnoiește rufele dv.

Detergenții «DEVAL»
nu cunosc cuvîntul imposibil!
Pentru DEVAL nu există
pete persistente,
cu neputință
de înlăturat.

varietăți

D. BRANDI „Vinatoare”
POSTA ROMANA B10

J. B. OUDRY „Prepelca și fazan”
POSTA ROMANA B20

J. FYT „Vinatoare”
POSTA ROMANA B35

J. JORDAENS „După vânătoare”
POSTA ROMANA B60

F. SNYDERS „Negustor de vinat”
POSTA ROMANA L175

A. de GRIEFF „Vinatoare”
POSTA ROMANA L3

filatelie

Mărcile cu tematica reproducere de artă au intrat de mulți ani în circuitul poștal. Frumusețea tablourilor reproduse, îndeosebi opere de mare valoare artistică aflate în patrimoniul muzeelor naționale, condițiile grafice excepționale în care sînt realizate — în policromie, pe hirtie specială, le fac tot mai îndrăgite de către colecționari.

Pentru filateliștii care se preocupă de tematica «artă», le anunțăm o surpriză. În pregătire, la Fabrica de timbre, se află o nouă emisiune formată din 6 valori și o colișă care va ilustra tablouri reprezentînd scene de vânătoare. Temă de o delicată frumusețe, vânătoarea a constituit subiectul preferat al numeroși pictori mai ales din școlile flamandă, spaniolă și franceză.

Tablourile reproduse se află expuse la Muzeul Brukenthal din Sibiu și ilustrează scene de vânătoare, opere ale flamanșilor: JACOB JORDAENS, JAN FYT, ADRIAEN de GRIEFF și FRANS SNYDERS precum și tablouri de DOMENICO BRANDI din școala italiană și JEAN-BAPTISTE OUDRY din școala franceză. Seria este formată din 6 valori: 10, 20, 35, 60 bani, 1,75, 3 lei și colișă 5 lei.

Ca de obicei seria filatelică va fi completată și de apariția unui set format din 3 plicuri, prima zi a emisiunii, obliterată cu o ștampilă specială.

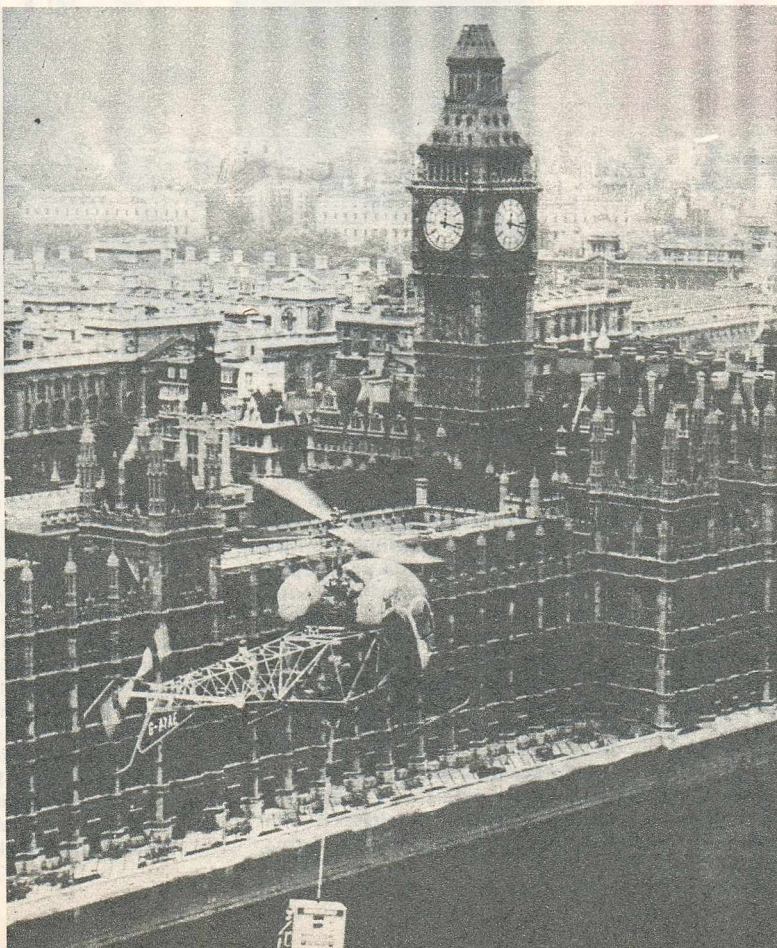
precum
pe pămînt
așa
și-n cer!

Nimic mai pămîntesc
decît o stație de benzină, nu?

Ei bine,
iată o stație de benzină
care zboară,
precum un înger.

Se înțelege
că londonezii n-au parte
în fiecare zi
de un asemenea spectacol:
prin fața
clădirii Parlamentului,
deasupra Tamisei,
la înălțimea
faimosului Big Ben,
pendulează elegant

în aer
o stație de benzină
agățată
de un puternic elicopter
care o va duce
în cartierul Chemsford
unde-și va relua
pămînteasca menire.

ireproșabila linie a noului tip Ford Cortina

Se perindă neconțenit vizitatorii expoziției auto de la Londra și rămîn muți de admirație în fața noului tip Ford Cortina 2000. Organizatorii respectivului stand asigură că privirile tuturor sînt atrase de extraordinara linie a mașinii și nicidecum de actrița de film de origine norvegiană Julie Ege, care doar întîmplător s-ar fi așezat pe capota mașinii și în nici un caz în scopuri de reclamă așa cum pretind gurile rele...

înțelepții printre noi

● GÉRARD DE NERVAL era bolnav de malarie. Trei medici la modă îl îngrijeau. Cînd cineva îl întrebă de ce boală suferă, scriitorul răspunde:

— Am o criză de friguri complicată cu cîțiva doctori.

● SOCRATE fiind întrebare dacă recomandă căsătoria, a răspuns:

— Dacă ai novoc să dai de o femeie bună vei fi fericit; în caz contrar vei deveni filozof.

● Înainte de căsătoria fiului său mai mare, CHARLIE CHAPLIN l-a sfătuit:

— Cel mai important lucru, băiete, să n-o contrazici nici-odată. Ajunge să aștepți cu răbdare pînă își schimbă ea singură părerea.

● Într-o zi, în fața regretatului BOURVIL se povestea diverse lucruri despre oamenii distrați.

— Și eu sînt unul — zise actorul. Sînt atît de distrat încît uneori îmi dau sfaturi singur și apoi nu le urmez, crezînd că mi le-a dat soția mea.

● ALBERT EINSTEIN a fost întrebare odată de un flecar dacă poate să-i explice deosebirea dintre Timp și Veșnicie.

— Din păcate acest lucru mi-e cu neputință, căci dacă mi-aș face timp să vă explic toate astea, aș avea nevoie de o veșnicie ca să le înțeleg.

● BERNARD SHAW a fost invitat la o petrecere. A doua zi un cunoscut îl întrebă cum s-a distrat.

— Dacă n-aș fi fost eu prezent, aș fi murit de plictiseală...

● Un amic i-a dedicat lui JEAN COCTEAU o carte și sarcasticul poet i-a trimis această scrisoare de... mulțumire:

«Dragă amice, citind cartea ta am adormit. Dormind, am visat că citesc cartea ta. Atunci m-a cuprins o plictiseală așa de mare încît... m-am deșteptat».

"CETATEA "ETERNĂ"

văzută de primul ei gospodar

Interviu acordat „FLACĂRII” de primarul Romei,
Clelio DARIDA

Cu o sută de ani în urmă, o salvă de tun trasă de trupele italiene deschidea o breșă în zidul care înconjura Roma, aproape de Porta Pia. Bersaglierii (un corp de armată specializat) laolaltă cu alte unități italiene pătrundeau în oraș, punând pe fugă soldații papali. Era în 20 septembrie 1870, zi care a consacrat ultima bătălie a mișcării italiene numite Risorgimento.

O dată cu capitularea soldaților papali la Porta Pia a luat sfârșit suveranitatea politică a papilor asupra orașului. Papa Pius al IX-lea a fost nevoit să cedeze Roma, care din acest moment a devenit capitala Italiei.

Păstrindu-și valorile trecutului, considerate drept un patrimoniu al civilizației europene, al întregii lumi, «Cetatea Eternă» a suferit de-a lungul acestor o sută de ani mari transformări. Cu cei circa trei milioane de locuitori ai săi, Roma este în prezent

cel mai mare oraș al Italiei, în vreme ce, cu un veac în urmă, număra doar o populație de 200 000 oameni.

Creșterea demografică pe care continuă să o înregistreze Roma presupune o permanentă preocupare din partea municipalității pentru menținerea unui echilibru social-economic, pentru diverse probleme cu caracter tehnic, ca transporturile în comun, construcțiile etc. Dar problema cea mai acută a Romei rămâne traficul: orașul riscă să moară sufocat. La Roma circulă actualmente un milion de automobile, care așezate în «șir indian» ar forma o coloană lungă de trei mii de kilometri. Despre toate acestea vorbește în paginile de față primarul capitalei italiene, dl. Clelio Darida, într-un interviu pe care a avut bunăvoința de a-l acorda — special pentru cititorii «Flacării» — corespondentului revistei noastre la Roma, Michele RUBINI.

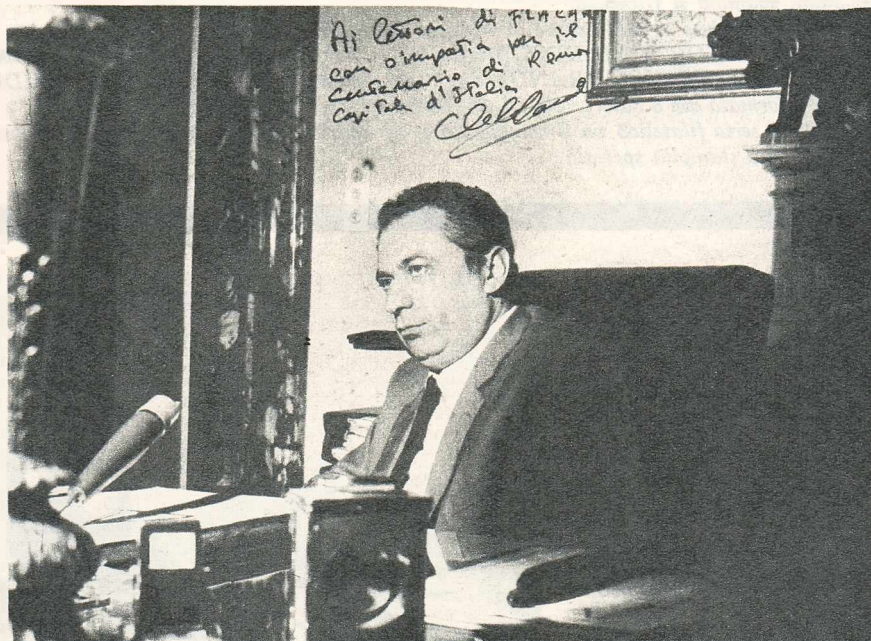
Întrebare: Roma, importantă metropolă europeană, este

confruntată cu o serie de probleme acute, specifice de altfel tuturor marilor orașe moderne. În calitate de prim gospodar al capitalei italiene, ne puteți menționa câteva dintre acestea?

Răspuns: În cadrul mai larg al problemelor de urbanistică și în strinsă interdependență cu acestea este vorba, între altele, de construcțiile de locuințe și cele cu caracter social-cultural, de realizarea descentralizării administrative și îmbunătățirea eficienței serviciilor comunale, de problemele circulației și, în fine — dar nu pe ultimul plan — de chestiuni de ordin financiar.

Întrebare: Ne puteți prezenta ceva mai pe larg situația în domeniile cele mai stringente?

Răspuns: Desigur. Să începem cu atât de dificila problemă a circulației. Cu atât mai dificilă cu cât aici trebuie avut în vedere imbinarea asigurării securității circulației auto-vehiculelor și pietonilor cu protejarea valorilor artistice

Primarul Romei, Clelio Darida,
și salutul său adresat cititorilor «Flacării».

Roma
văzută de la 100 m
înălțime.

Castelul
San-Angelo. ▶

Fontana di Trevi —
se pare că este
nu numai unul
dintre monumentele de artă
ale Romei,
ci și... o sursă auxiliară
de venituri
pentru municipalitate
datorită monedelor
aruncate de turiști aci
și care se cifrează,
potrivit unor surse,
la zece milioane lire lunar.

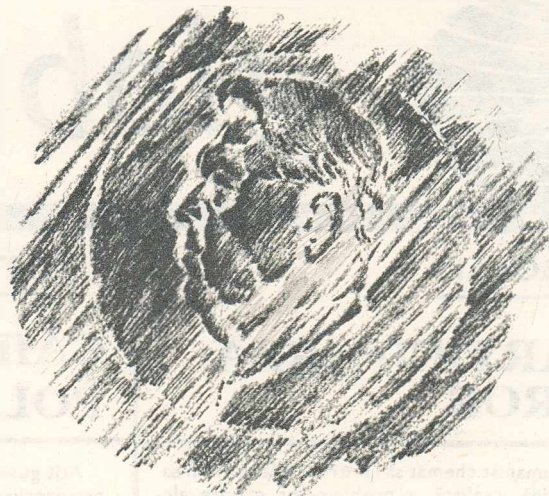
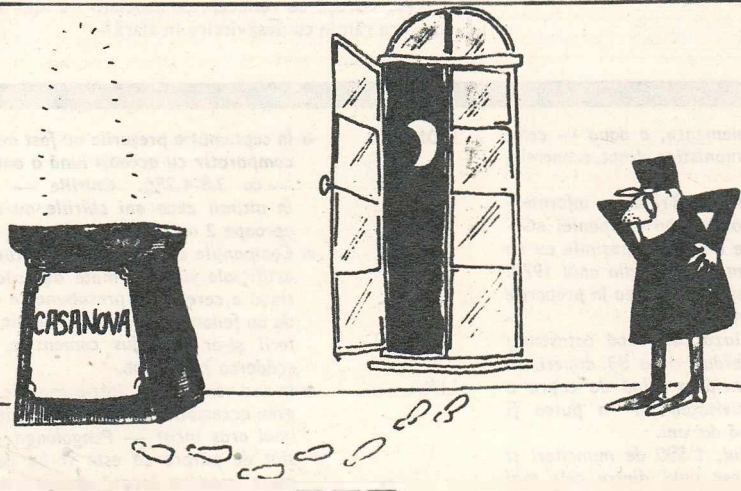
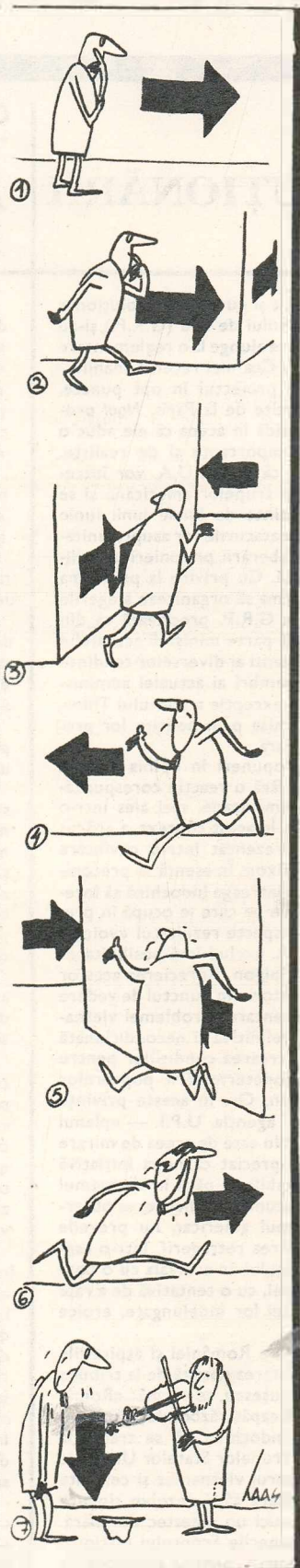
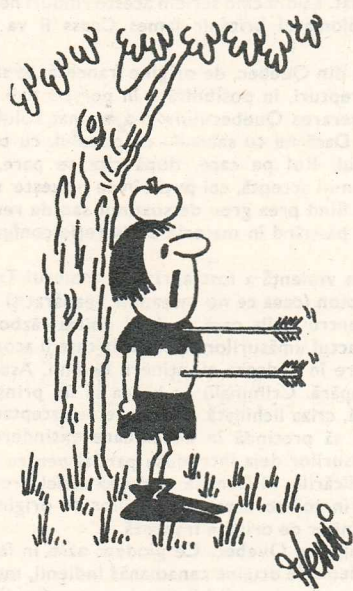
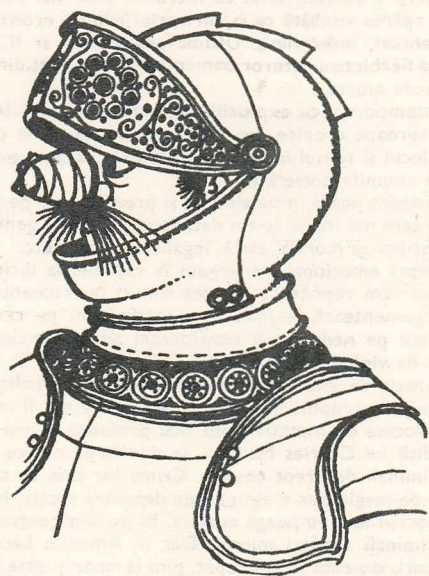
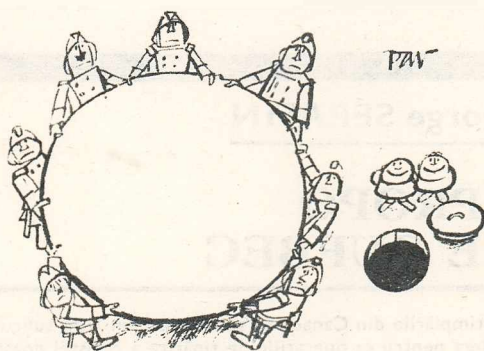

La una
dintre nenumăratele fântini
ale «Orașului Etern».

Celebra Piață
a Spaniei.

«Industria» turistică —
o altă importantă
sursă de venituri a Romei.

MIHAIL SADOVEANU

1	N	2	E	3	C	4	H	5	I	6	F	7	O	8	R	9	L	10	I	11	P	12	A	13	N
2	A				C																				I
3		E	A				T	C																	A
4	G																						A	G	
5	H																								A
6	E																								R
7	O																								A
8	R																		A	N	I				
9	G																								
10	H											A	S	A									G	G	
11																									
12																									
13																									

ORIZONTAL: 1) Oierul din romanul lui Mihail Sadoveanu «Baltagul» (2 cuvinte). 2) «...Donici», gimnaziul din orașul Fălticeni, unde a învățat și Mihail Sadoveanu — «Neagra...», povestire de Mihail Sadoveanu. 3) Dinsa — Trac la început și la sfârșit! — Dezlega țilul scrisorilor și cererile lui Nechifor Lipan. 4) Plutonierul de jandarmi din Malu Surpat, personaj din romanul «Mitrea Cocor» — Argint! 5) Usturoi moldovenesc — Loc de odihnă pentru puști. 6) Interjecție birjărească — Organul de respirație al vulcanului — Din nou în ziare! 7) Prefix drept — Urare de bine. 8) Frații Jderi — În scris! — Se implinesc 90 de la nașterea lui Sadoveanu. 9) Gize! — Nu prea avansează — Mare descoperire rebusistă în materie de agricultură. 10) Stofă de mătase — Astfel — Gala Galaction. 11) Le încurcă și le descurcă rebusistii — Revistă bucureșteană al cărei colaborator a fost și Mihail Sadoveanu (2 cuv.). 12) Personaj din romanul «Baltagul» — În aceeași măsură — Pescar! 13) Nu-i lipsește nimic — Localitate din balta riului Jijia unde Nechifor Lipan își trimitea ciobanii cu oile la iernat.

VERTICAL: 1) Sodiu — Feciorul Vitoriei și al lui Nechifor Lipan. 2) Exclamare — Mihail Sadoveanu. 3) Produs apicol — Teme! — Lecții. 4) Haralambie Constantinescu — Eroul unui roman istoric de Mihail Sadoveanu. 5) Rapid — Lipsit de experiență. 6) Afluent al Dunării — Pentru tors. 7) Ciolan — Personaj colectiv din unele opere istorice ale lui Mihail Sadoveanu — Agitat dar nu chiar de tot! 8) Pe această stradă din orașul Fălticeni la nr. 45 locuia Mihail Sadoveanu — Se ține de motocicletă. 9) Liră știrbă! — ...la la — Atac. 10) În anul 1923, la data de 9 a acestei luni, Mihail Sadoveanu își rostește discursul de recepție la Academia Română — Personaj aproape nelipsit din operele lui Mihail Sadoveanu. 11) Plin dar nu prea! — Plantă agățătoare — Zeița abundenței la romani. 12) Sală universitară — Cai — Bun simț. 13) Șuvoaie mari de apă (fig.) — Îl însoțeau pe Mihail Sadoveanu la vinătoare.

Alexandru GALIȘ

Dictionar: HATAIA, OPS.

Dezlegarea jocului «LUATE AȘA CUM SÎNT», apărut în numărul trecut

ORIZONTAL: 1) VINATOR — AVAR. 2) URUMA — UITARE. 3) LITERALMENTE. 4) CS — RADIALI — D. 5) AICI — MUTATA. 6) N — ACEI — ENORM. 7) IC — INTERES — I. 8) AB — TEPI — ION. 9) PRETORIAN — MA. 10) AUTOREGLATI. 11) TORS — OINIST. 12) PANTEON — IRAN.

Venera ANGHEL

EMBARGO PENTRU AFACERI

Să se respecte embargoul asupra vânzării de armament către Republica Africa de Sud, instituit de guvernul Wilson în conformitate cu rezoluțiile O.N.U.? Sau să nu se respecte și să se acționeze doar în conformitate cu interesele unor cercuri de afaceri din țară? E ultimul «a fi sau a nu fi» britanic în acest sfârșit de toamnă, căruia primele inițiative conservatoare i-au adus un pronunțat iz de dezamăgire politică. Declanșată de declarația proaspătului guvern conservator în legătură cu intenția sa de a relua vânzările de arme către R.S.A. și, concomitent, de protestele care au urmat acestei declarații, dilema pare să se afle, la aproximativ două luni de la apariția sa, încă departe de momentul rezolvării. Cauzele sînt atît de ordin intern cît și de ordin extern.

Totalul investițiilor britanice în R.S.A. se ridică la 1 300 milioane lire, sumă care aduce City-ului londonez dividende de peste 100 milioane lire anual. Săptămînalele «The Observer» și «The Sunday Times» vorbesc de un acord secret britano-sud-african conform căruia Anglia ar urma să primească uraniu extras din noua mină pusă în funcțiune de la Rossing (pe teritoriul Africii de Sud-Vest, regiune controlată de R.S.A.). Și, în sfîrșit, nu mai era un secret faptul că, prin suspendarea embargoului amintit, anumite cercuri britanice sperau o consistentă comandă de armament din partea guvernului de la Pretoria. Aceste «argumente», prin care cabinetul Heath încerca să prezinte ca «necesară economică» suspendarea embargoului, au primit însă contraargumente ce vin să demonstreze că R.S.A. nu este tocmai partenerul comercial ideal pentru Marea Britanie. În urmă cu cîțiva ani, vânzările Angliei către R.S.A. erau mai mari decît cele ale Pretoriei către Londra; în prezent, Anglia absoarbe 34% din exporturile R.S.A., iar aceasta... 4% din cele britanice. Exporturile britanice în țările Africii negre au progresat, în medie, cu 80% în ultimii cinci ani; în R.S.A., în aceeași perioadă, s-a înregistrat o creștere de 15%. Pe piețele africane, produsele britanice beneficiază de anumite priorități, în timp ce pentru a pătrunde în R.S.A. trei pătrimi din ele au nevoie de taxe vamale (deși, pe piața britanică, R.S.A. are avantajele vamale ale țărilor Commonwealth-ului — din care nu face parte!). Pe de altă parte, speranța unei importante comenzi militare se dovedește inconsistentă, întrucît Pretoria pare să evite o prea mare dependență față de sursele britanice de armament, apreciind că un eventual nou guvern aburist ar anula hotărîrea conservatoare cu privire la embargo. Iar achiziționarea de uraniu din Africa de Sud-Vest se dovedește totuși o acțiune riscantă, întrucît acest teritoriu e controlat ilegal de către Pretoria. În acest mod, reacțiilor defavorabile ale opiniei publice britanice — nemulțumită, din considerente de ordin moral și politic, de o colaborare prea strînsă cu regimul rasist de la Pretoria (în cadrul unui sondaj, 48% dintre alegătorii britanici au dovedit ostilitatea acestui proiect, iar 13% au refuzat să se pronunțe) — li se adaugă lipsa de consistență a argumentelor prin care guvernul Heath încerca să justifice această propiere. Mai ales că protestul țărilor africane a fost violent, ele amenințînd cu boicotarea mărfurilor britanice pe piețele respective și cu o dezintegrare totală a Commonwealth-ului. Perspectiva, de loc atrăgătoare, a diminuării poziției engleze la O.N.U. atîrnă și ea în balanță.

În această situație, cabinetul Heath, care nu pare, totuși, dispus să renunțe la proiectele sale, a devenit partizanul vechii tactici de expectativă.

Ilie ȘERBĂNESCU

UN PAS CONCRET

Recent, a fost constituit în cadrul U.N.C.T.A.D. (Conferința Națiunilor Unite pentru comerț și dezvoltare), în urma acordului statelor avansate din punct de vedere economic, sistemul generalizat de preferințe în favoarea țărilor în curs de dezvoltare. Fără îndoială, faptul reprezintă începutul unei noi etape în relațiile economice internaționale. Principiul clauzei națiunii celei mai favorizate și al reciprocității — potrivit căruia o țară trebuie să aplice oricărui terț același tratament comercial acordat unuia din partenerii săi — încetează de a mai fi regula exclusivă a relațiilor economice dintre state, instaurîndu-se principiul nereciprocității în favoarea țărilor în curs de dezvoltare, în vederea sprijinirii eforturilor acestora pe linia progresului economic. Sistemul de preferințe instaurat nu este uniform, așa cum se prevăzuse inițial, ci fiecare țară sau grup de țări avansate va acorda preferințe în mod separat. Faptul apare oarecum normal, ținînd cont că atît în cadrul grupului statelor avansate (donatoarele) cît și în cel al statelor în curs de dezvoltare (beneficiarele) există sensibile diferențe între nivelurile de dezvoltare economică ale diverselor țări, ceea ce implică posibilități și, respectiv, cerințe diferite. Astfel, unele țări vor acorda scutirile de taxe vamale la produsele cuprinse în sistemul de preferințe în mod nelimitat, iar altele în limita unor plafoane sau condiții, în timp ce beneficiarii sistemului urmează să fie stabiliți, în general, pe principiul autoselectiei.

Pentru țările în curs de dezvoltare, comerțul exterior reprezintă un compartiment economic deosebit de important, jucînd un rol esențial în întreaga viață economică a acestor țări. De aici decurge însemnătatea adoptării sistemului generalizat de preferințe. Importanță cu atît mai mare, în condițiile actuale, cu cît tendințele observate, în ultimii ani, consemnează o deteriorare continuă a raporturilor de schimb ale țărilor în curs de dezvoltare, o reducere relativă a încasărilor din exportul produselor lor tradiționale, ca urmare a menținerii în cadrul diviziunii mondiale a muncii a unor structuri învechite, a unor practici discriminatorii defavorabile acestor țări. Reducerea încasărilor din export diminuează sensibil resursele financiare ale țărilor în curs de dezvoltare — atît de necesare demarării efective a procesului de lichidare a rămînelor lor în urmă. Prin instituirea sistemului menționat se estimează că, încă într-o primă fază, se va reuși suplimentarea încasărilor din export ale acestor țări cu un miliard dolari anual. Mai importantă, însă, este considerată incidența sa pe termen lung: faptul că sistemul generalizat de preferințe vizează și produsele manufacturate și semimanufacturate va contribui la promovarea tinerelor industrii naționale ale țărilor în curs de dezvoltare.

Toate acestea îndreptătesc aprecierea că sistemul generalizat de preferințe introduce în cadrul strategiei generale a celui de-al doilea deceniu al dezvoltării un element concret, în măsură să sprijine eforturile interne spre progres ale țărilor în curs de dezvoltare, să ducă la diminuarea decalajelor ce despart aceste țări de cele avansate din punct de vedere economic.

România, în virtutea locului pe care-l ocupă în prezent în diviziunea mondială a muncii, înțelege să se considere printre beneficiarii unor măsuri internaționale din cadrul noului deceniu al dezvoltării, fiind, în același timp, hotărîtă să-și aducă — în raport cu potențialul său — întreaga contribuție la îndeplinirea obiectivelor deceniului.

TURKU

ÎNTÎLNIRI PE MALUL AUREI

Corespondență specială
de la Florin HERA

Ne aflăm la Turku, cel mai vechi oraș al Finlandei și fosta capitală a țării. Așezat la vărsarea în Marea Baltică a râului Aura, Turku își dispută în competiție strînsă cu dinamicul Tampere locurile doi și trei printre centrele importante ale Finlandei, după capitala Helsinki. Din 1939 și pînă azi populația orașului-port de pe Aura a crescut de la 65 000 la 150 000 de locuitori. Ponderea acestei cetăți istorice în ansamblul uneia din cele mai nordice țări europene apare mai lîmpede dacă ne amintim că întreaga Finlandă are o populație de circa 5 milioane de oameni, concentrați mai ales în zonele de litoral. Cu o ilustră tradiție universitară, datînd din 1640, cu un castel-fortăreață din veacul al XIII-lea, Turku își menține și își dezvoltă vitalitatea: este cel mai însemnat port de iarnă al Finlandei și al treilea oraș industrial al țării.

«Aboa vetus et nova» — «Turku (în suedeză Åbo-n.n.) cel străvechi și modern» — iată o inscripție pe care o credem îndreptățită pentru emblema noastră, ne spunea unul dintre ospitalierii edili ai vechii capitale, primarul adjunct, dl. Johannes Koikkalainen. Inscripția latină, inspirată încă în 1700 de Daniel Juslenius și pe care vizitatorul român pe țărmurile Finlandei o adoptă cu simpatie: cu atît mai mult cu cît Turku, port de frunte și cetate a culturii, este «geamăn» cu orașul nostru Constanța, în cadrul cunoscutei mișcări de prestigiu internațional a orașelor înfrățite. Prin fața primăriei de pe Lântinen Rantakatu, riul Aura — acum agitat de vîntul rece al toamnei — poartă sute de ambarcații de toate mărimile și culorile. Din portul-mamă (aici se află cele mai mari șantiere navale ale țării), ne spune primarul adjunct, aceste nave plutesc spre multe țări, spărgînd ghețuri polare sau oferind croaziere însoțite în Caraibe. Unele sînt menite să ajungă și în apele portului românesc înfrățit cu Turku, Constanța. Delegații ale celor două municipii au făcut vizite reciproce în ultimii ani, iar la castelul din Turku, în sălile unuia dintre cele mai impresionante muzee din țările nordice, a fost găzduită nu demult o expoziție românească.

Împreună cu însoțitorii noștri, tinerii universitari Stig Blomquist și Jorma Tommola, am străbătut străzile care urcă și coboară «cele șapte coline» ale orașului. Am văzut casele bătrîne de lemn și monumentele de arhitectură modernă — între acestea eleganta «Turun Yliopisto», Universitatea finlandeză clădită de Aarne Ervi (există și o universitate suedeză, Åbo Akademi). Am ascultat orga catedralei înălțate în 1290 și am stat de vorbă, pe îndelete, în drum spre parcul natural din Insula Ruissalo, despre taxele studențești și despre problemele dificile ale migrației rurale către centrele industriale. De asemeni am citit, săpate pe o placă memorială, cuvintele care amintesc de trecerea lui Lenin prin orașul Turku, în iarna întunecată a anului 1907, după înfringerea primei revoluții.

Istoria locurilor și cultura profundă a Finlandei ne-au apărut mai apropiate după întîlnirea cu dr. Carl Gardberg, eruditul director al Muzeului Castelului — care ne-a vorbit de asemenea despre prețuirea sa pentru arta românească și despre dorința de a contribui la organizarea unei noi expoziții închinată țării noastre.

La Turku multe imagini și apropieri de idei ni se par sugestive, pline de colorit. Dar cea mai atrăgătoare întîlnire rămîne aceea de la Teatrul Municipal, în plină repetiție cu o piesă iugoslavă. Pentru că aici, în foaiul animat de un «Dans răsăritean» al sculptoriței Eila Hiltunen, ne-au întîmpinat zîmbetul unei admirabile artiste — directoarea teatrului, Kaija Siikala — și mica ei înțepătură amicală: «Ei, dar o piesă din România ne-ați adus pentru repertoriul nostru?»

Consacrare a voinței populare exprimate la alegerile prezidențiale din 4 septembrie — iată cum preciază observatorii politici desemnarea lui Salvador Allende — candidatul frontului «Uniții Populare» — de către membrii celor două Camere ale Congresului chilian reunite într-o sesiune extraordinară (din cei 195 deputați și senatori prezenți, 153 și-au dat votul senatorului Allende). Născut la 26 iulie 1908 la Valparaiso, Salvador Allende Grossens a intrat în viața politică în 1937, cînd a fost ales deputat. În 1943 înteează Partidul Socialist Chilian, devenindu-i secretar general. În 1945 este ales senator și în octombrie 1966 președinte al Senatului — a doua funcție politică în Chile după cea a șefului statului.

Un tînăr american, de 26 de ani, Tom Michael Dunphy, îmbrăcat cu o originală uniformă, după ce a străbătut Statele Unite și Anglia a ajuns în R.F.G. (în fotografie, la Hanovra) unde și-a continuat campania împotriva războiului dus de S.U.A. în Vietnam.

sapte zile pe pământ

Belgradul văzut dinspre Novi Beograd.

Novi Beograd văzut dinspre Belgrad.

„ORAȘUL ALB ÎN DUBLĂ IPOSTAZĂ

De la trimisul nostru special
la Belgrad
Mihai MÎRZA

Bivalența Belgradului contemporan ar putea ține de metelora dacă, privind-o de înălțimea stravechilor ziduri ale Kalemegdanului ori de pe terasa unui modern bloc-torn ridicat dincolo de Sava, călătorul n-ar avea revelația unei splendide duplicități urbanistice, materializată în contrastul neparadoxal armonios dintre orașul vechi și cel nou. Novi Beograd nu este și nici nu a fost conceput ca o replică a capitalei de început: tinăra așezare în orizontale și verticale din beton și sticlă vine să întregască prin mijloace moderne de expresie arhitectonică tabloul viu al orașului în care pulsează, mai puternic ca oriunde, inima Iugoslaviei vecine și prietene.

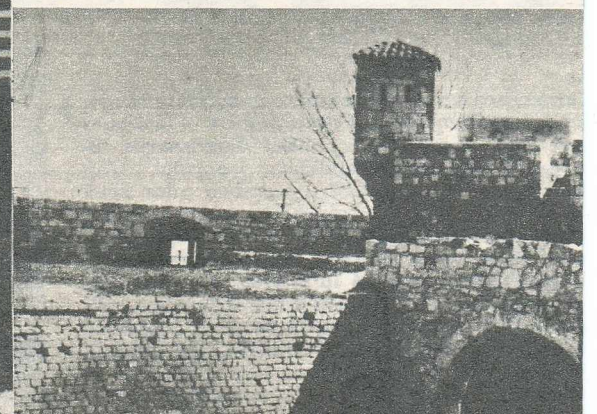
Unii, neavizați, dar mai ales cuceritori de ritmul proliferării noilor construcții pe spațiul cuprins între zona de confluență a Savei cu Dunărea și orașul Zemun, sînt înclinați să vadă în Novi Beograd viitoarea capitală a Iugoslaviei. În realitate, Belgradul vechi, încărcat de virtuțile unui trecut deseori tragic, dar întotdeauna exemplar prin îndiruitele sale redresări, nu renunță la atributul său capital — acela de a fi primul oraș al țării.

Planul general urbanistic, adoptat în 1950, a definit clar căile extinderii perimetrului capitalei în raport direct cu creșterea impetuoasă a populației de la 250 000 de locuitori la peste un milion, cu perspectiva unei dezvoltări demografice și mai dinamice.

Acei dintre autorii marelui proiect, care au întrevăzut încă de la început perspectiva extinderii Belgradului pînă la unirea lui cu Zemunul, au fost se pare mai inspirați decît cei ce vedeau în coborîrea de pe colinele Belgradului și trecerea Savei semnul unei renunțări la zidurile greu încercate ale bătrînei cetăți.

Dubla ipostază a Belgradului se concretizează astăzi în țesătura citadină veche, deci ca atare mai greoaie și policromă, ca și în decorul nou, pastelat, al cartierelor de construcții moderne în plină expansiune (în ciuța ani Novi Beograd va avea 250 000 de locuitori). Prospețimea și lumina zidurilor înălțate pe malul stîng al Savei vin parcă să confirme denumirea Beograd, care înseamnă «orașul alb». Cărțile de istorie consemnează botezul în dreptul secolului al IX-lea. Se spune că slavii ajunși în fața vestite tortărețe romane Singidunum au fost atit de impresionați

Kalemegdanul, care a rezistat celor 40 de distrugerii.

Jocul inegalității

Inegalitatea dintre națiuni și dezvoltarea lor inegală se fac atât de puternic simțite în politica internațională încât se manifestă în toate formele de relații dintre state — de la constrângere-intimidare și până la cele mai obișnuite schimburi și chiar integrare.

Piața comună, descrisă inițial ca o soluție ideală în care contradicțiile dintre state dispar peste noapte, este, și în prezent, după zece ani de mariaj fericit «în șase», terenul unor ciocniri permanente de interese. În Franța se aud voci din ce în ce mai alarmate de puterea industriei vest-germane și a mărcii în cazul unei integrări totale; la Bonn se ridică obiecții împotriva fondurilor comune pentru agricultură din care partea leului revine Franței; partenerii mai mici de la Haga și Bruxelles ar dori intrarea Angliei, ca să evite dominația franco-vest-germană. Un vechi principiu al echilibrului de forțe spune că țările mici o duc mai bine, dacă numărul marilor puteri rivale depășește cifra doi.

«Relațiile speciale anglo-americane», care în ultimii ani au devenit unul dintre subiectele cele mai grase ale umorului britanic, sînt din nou supuse unei «tragice reevaluări», după celebra formulă a lui John Foster Dulles. Ziaristul american George Lesser a dezvăluit recent că în cadrul administrației entuziasmul binecunoscut pentru intrarea Angliei în Piața comună face loc treptat unei examinări «la rece» a problemei. Se știe că, de unde la început crearea Pieței comune era celebrată la Washington ca o «realizare grandioasă» care avea să ducă la comunitatea atlantică visată de fostul președinte Kennedy, primele restricții vamale împotriva importurilor agricole americane au generat expresii mai puțin idilice, ca «războiul puilor». Ulterior, focul a fost concentrat în direcția introducerii Angliei în Comunitatea Economică Europeană, socotită de generalul De Gaulle ca o tactică a «scalului troian» care trebuia bineînțeles dejuțată. Acum, ne spune Lesser, persoane sus-puse ale Administrației americane văd în lărgirea Pieței comune cu Anglia și celelalte țări candidate «una dintre cele mai grave amenințări potențiale care au planat deasupra Americii în acest secol» și taxează sprijinul acordat Angliei în acest sens drept «sinucidere».

Controversa pe această temă nu este rezolvată, deoarece sprijinitorii ideii lărgirii Pieței comune au contraargumente serioase; ei susțin că expansiunea economică a «celor șase» a favorizat enorm investițiile de capital american și că intrarea Angliei va opera în același sens. Faptul că exporturile agricole americane pe piața engleză se vor lovi de prețurile mai ridicate ale Comunității — argumentează aceștia — va fi contrabalansat de poziția mai avantajoasă pe care o vor cuceri exportatorii americani în raport cu concurenții canadieni și austrieni lipsiți de «tariful imperial preferențial».

Ceea ce pare să neliniștească cel mai mult este perspectiva unificării monetare vest-europene, facilitată de aderarea britanică. Crearea progresivă a unei monede comune a C.E.E. ar limita considerabil operațiunile americane, bazate pe privilegiile de care se bucură dolarul în sistemul actual Gold Exchange Standard. La ultima ședință a Fondului Monetar Internațional de la Copenhaga — subliniază Lesser — «cei șase» au declarat război rolului predominant al dolarului în afacerile monetare internaționale. Într-un document al Comisiei C.E.E. de la Bruxelles se arată că «investițiile americane în Europa sînt în principal finanțate de europeni» și că «o firmă ca General Motors n-a trebuit să exporte nici măcar un singur dolar pentru a realiza investițiile sale străine în ultimii douăzeci de ani».

De altfel și în Anglia argumentele pro și contra aderării la Piața comună se ciocnesc în aceste zile mai abitit ca oricînd. Atracția pe care o prezintă piața «celor șase» pentru industria britanică și premisa că Anglia va ocupa o poziție dominantă în Comunitate sînt examinate în raport cu pierderile rezultate din integrarea agrară și efectul acestor pierderi asupra bugetului și asupra nivelului de trai.

Piața comună nu numai că nu rezolvă contradicțiile izvorite din inegalitate, dar — așa cum constată recent, la New York, tovarășul Nicolae Ceaușescu — «ridică bariere în calea unor schimburi multilaterale între state. Noi considerăm că trebuie să se desființeze, să se înlăture orice bariere din calea unor colaborări economice, tehnico-științifice, culturale largi, între toate statele».

«Petea orașului nu se dez- e. La Novi Beograd și pe antiere, tineri muncitori. nți și elevi sînt în prime- duri ale bătăliei pentru formarea Beogradului capitală modernă.

de zidurile ei albe și masive încît au denumit acest loc Beograd. Dacă fortăreața Kalemegdan nu strălucește în albul său de odinioară, de vină nu este scurgerea implacabilă a timpului. În decursul celor două milenii de existență, «orașul alb» a cunoscut vitregia unui destin unic prin tragismul său. Și dacă există în lume un oraș care a fost cotropit și ruinat de 40 de ori, apoi acela se cheamă Beograd. În 1941, bombele lansate de «Stukas»-urile hitleriste au incendiat și distrus în bună parte orașul. Era a 39-a încercare prin care trecea acesta. Ultima — cea de-a 40-a — purta pecetea celor 11 bombardamente barbare săvîrșite de cotropitorii fasciști în 1944, ca un disperat act de răzbunare.

La 20 octombrie 1944, în ziua cea mare a eliberării sale, Belgradul avea rănile deschise; 40% din clădirile orașului erau avariate sau prefăcute în scrum. La ora de început a redresării, chemarea comuniștilor polariza energii și speranțe, ridică masele la acțiune. Belgradul trebuia să renască din propria ruină, pentru a 40-a oară, pentru ultima oară. Într-o odă închinată «Capitalei eterne» poetul Ivan Lalic dădea glas convingerii și speranței: «*Vei începe acolo unde se stinge vilvataia, iar începutul tău va fi fără sfîrșit*». Ideea flăcării nestinse, a «începutului fără sfîrșit» a fost și a rămas stimulentele vitale ale reconstrucției și dezvoltării.

Încerc să cuprind în cîteva date și cifre efortul de transformare a Belgradului într-o capitală modernă. Aș putea să vorbesc despre cele peste 100 000 de apartamente noi, despre microraiioanele cu cîte 6 000 de locuitori, despre munca însuflețită a oamenilor muncii din întreprinderi și fabrici, despre expansiunea industriei, care numai la Novi Beograd ocupă o suprafață de peste 1 000 de hectare, despre realizările puternicului complex industrial de motoare și tractoare, despre cele două porturi ale Belgradului, la Sava și la Dunăre sau despre șantierul naval. Mi se pare însă că, mai presus de orice, semnul distinctiv al renașterii «orașului alb» îl constituie tinerețea lui; aproape jumătate din populația Belgradului este formată din oameni sub 30 de ani, iar fiecare al patrulea locuitor al orașului este elev sau student.

Distrus de 40 de ori în decurs de 20 de secole, Belgradul este văduvit de multe din vestigiile trecutului său milenar, dar biruințele noului sînt atât de pregnante astăzi, încît dubla ipostază a «orașului alb» oferă imaginea unitară și tonică a unor împliniri de care au toate motivele să se mîndrească deopotrivă belgrădenii dintr-o parte și de alta a Savei și popoarele înfrățite ale R.S.F. Iugoslavia.

cronica de trei secunde

Romanul-foileton

(Urmare din nr. trecut)

Mă simt dator să anunț cum s-a terminat procesul celui «agresor al femeilor singure» — despre care am scris în numărul trecut. E bine ca în informare să ducem întotdeauna lucrurile pînă la capăt. Mai ales cînd e vorba de un proces, e de datoria noastră să spunem cum a fost: albă sau neagră.

Ei bine, s-a cerut pedeapsa cu moartea. Acest Buffet era un asasin și acuzarea a cerut pedeapsa capitală. Mai mult: asasinul însuși, din boxa sa, a cerut să fie condamnat la moarte.

— «Fiți generoși — a spus el, foarte palid — fiți generoși: acordați-mi pedeapsa cu moartea!»

Ziarele au comentat:... «e greu de crezut că într-un asemenea moment tragic al vieții unui om, ultima sa declarație să fie o minciună». Ca de obicei, ziarele l-au amestecat aici și pe Dostoievski: «Buffet a fost victima propriului său personaj care încerca să se autodistrugă și pe care un Dostoievski l-ar fi înțeles!»

II

Ei bine, Buffet n-a fost condamnat la moarte. Ca de obicei, nu literatura, nu marii scriitori au clarificat lucrurile, nu ei au adus salvarea omului. În cazul nostru — după părerea specialiștilor — salvarea a venit de la nevasta criminalului. Depoziția ei a cutremurat auditoriul:

Președintele: «Știați că soțul d-voastră avea amante. Vă neglija...»

D-na Buffet: Niciodată nu mi-a făcut vreun rău. M-a apărat întotdeauna. A fost grijuliu cu mine.

Avocatul general: Nu se ocupa de d-voastră!

D-na Buffet: Ba da.

Avocatul general: Nu!

«Atunci — scrie cronicarul judiciar, în dulcele stil clasic al romanului-foileton — atunci nenorocita femeie a avut această expresie zguduitoare, țîșnită dintr-o existență mizeră, plină de privațiuni: «Niciodată nu m-a lăsat flămîndă»...

La care avocatul general, în sala cutremurată de emoție, declară imediat că acordă circumstanțe atenuante criminalului «avînd în vedere că Buffet a dovedit întotdeauna atașament față de soția sa»...

III

Și astfel Buffet, «agresorul femeilor singure», scapă cu viață, fiind condamnat la închisoare perpetuă, pînă va muri. Dar noi, — noi, neagresorii de femei singure? Noi, neagresorii, sîntem și vom fi condamnați perpetuu, pînă la moarte, să ne emoționăm de strigătele sfișietoare ale femeilor nevinovate? Probabil... E destinul nostru tragicomic de personaje virtuozitate ale aceluiași roman-foileton, populat la matineu și seara de îngeri complecși și bestii complexe care sfișesc sistematic cu «va urma»...

BIJUTERIA
 aleasă
 vă
 subliniază
 personalitatea
 și
 vă
 sporește
 farmecul!

Femeia modernă,
 care își alege
 cu grijă
 podoabele
 pentru împrejurări
 sărbătorești,
 apreciază
 nota de distincție
 și sobrietate
 pe care o realizează
 grație unei elegante
 garnituri
 formate dintr-un
 colier din cristale negre,
 strasuri albe
 și clipsuri pendente.

RECOM

FLACĂRA-ALBUM

Cunoscutul actor american PAUL NEWMAN, unul dintre cei mai străluciți reprezentanți ai școlii Actor Studio, a dovedit în ultima vreme și o reală înzestrare pentru meseria de regizor. Filmul său Rachel, Rachel a întrunit aprecleri elogiase.

